

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

Brexit a ekonomické důsledky z českého pohledu

**Brexit and economic implications from the Czech
perspective**

Bc. Petra Ulíková

Plzeň 2021

Čestné prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Brexit a ekonomické důsledky z českého pohledu“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 7. 5. 2021

v. r. Bc. Petra Ulíková

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat své vedoucí práce, paní Ing. Lucii Vallišové, Ph. D., za její ochotu, trpělivost a cenné rady při zpracování mé diplomové práce.

Mé velké poděkování dále patří zaměstnancům společnosti GZ Media, a. s., a to především panu Ing. Martinu Hegerovi, finančnímu řediteli společnosti, za poskytnutí všech nezbytných materiálů ke zpracování této práce, jeho ochotu a čas.

Ráda bych také poděkovala své rodině a blízkým, kteří mě podporovali během psaní práce i po celou dobu studií.

Obsah

Úvod	7
Cíle a metodika práce	8
1 Brexit	9
1.1 Historie působení Velké Británie v Evropské unii.....	9
1.2 Referendum o členství Velké Británie v Evropské unii	11
1.3 Scénáře brexitu.....	14
1.3.1 Měkký brexit.....	14
1.3.2 Tvrdý brexit	14
1.3.3 No-deal brexit	15
1.4 Článek 50 Smlouvy o Evropské unii.....	15
1.4.1 Priority Velké Británie pro vyjednávání brexitu.....	16
1.4.2 Priority EU pro vyjednávání brexitu	16
1.4.3 Priority ČR pro vyjednávání brexitu	17
1.4.4 Proces vyjednávání po spuštění článku 50 smlouvy o EU	17
1.5 Dohoda o vystoupení.....	18
1.6 Dohoda o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím.....	19
2 Dopady brexitu na českou ekonomiku	23
2.1 Obchodní spolupráce České republiky s Velkou Británií	23
2.2 Daňové dopady brexitu na českou ekonomiku	25
2.2.1 Dopady brexitu na přímé daně.....	25
2.2.1.1 Dopady brexitu na daň z příjmů fyzických osob.....	26
2.2.1.2 Dopady brexitu na daň z příjmů právnických osob.....	26
2.2.2 Dopady brexitu na nepřímé daně	27
2.2.2.1 Dopady brexitu na DPH.....	27

2.4	Celní dopady brexitu na českou ekonomiku.....	30
2.4.1	Zavedení kontrol na hranicích	31
2.5	Dopady brexitu na českou politiku vůči EU.....	33
2.5.1	Bílá kniha o budoucnosti Evropy.....	35
3	GZ Media, a. s.	37
3.1	Představení společnosti	37
3.2	Nabízené produkty	39
4	Dopady brexitu na společnost GZ Media, a. s.	40
4.1	Obchod společnosti GZ Media s britskými společnostmi.....	40
4.1.1	Vývoz zboží do Velké Británie.....	40
4.1.2	Doprava zboží do Velké Británie.....	42
4.1.3	Dovoz zboží z Velké Británie.....	43
4.2	Prodej do Velké Británie před 1. 1. 2021	43
4.2.1	Prodej do Velké Británie v režimu reverse charge	44
4.3	Prodej do Velké Británie po 1. 1. 2021	44
4.3.1	Prodej do Velké Británie s prokázaným preferenčním původem zboží....	45
4.3.2	Prodej do Velké Británie bez prokázaného preferenčního původu zboží .	46
4.4	Nákup z Velké Británie před 1. 1. 2021	47
4.4.1	Nákup z Velké Británie v režimu reverse charge	48
4.5	Nákup z Velké Británie po 1. 1. 2021	50
4.5.1	Nákup z Velké Británie s prokázaným preferenčním původem zboží.....	51
4.5.2	Nákup z Velké Británie bez prokázaného preferenčního původu zboží ...	52
4.6	Třístranný obchod před 1. 1. 2021	53
4.7	Třístranný obchod po 1. 1. 2021	55
5	Závěry a doporučení	56
5.1	Shrnutí brexitu	56
5.2	Shrnutí dopadů brexitu na českou ekonomiku.....	56

5.3 Shrnutí dopadů brexitu na společnost GZ Media a stanovení závěrů	58
Závěr.....	61
Seznam tabulek	64
Seznam obrázků	65
Seznam použitých zkratk	66
Seznam použité literatury	67
Seznam příloh	74
Abstrakt	79
Abstract.....	80

Úvod

„Brexit je mimořádným fenoménem, který zásadně ovlivní scénáře dalšího vývoje EU. Bude mít dopad na její fungování, proces dalšího prohlubování evropské integrace i (znovu)rozložení pozic mezi jednotlivými členskými státy.“ (Sychra, 2017, s. 4)

Vzhledem k výše uvedenému tvrzení je zřejmé, že je brexit v posledních letech velmi sledované a diskutované téma. Toto rozhodnutí britských občanů o vystoupení Velké Británie z EU totiž zasáhne všechny sféry a odvětví, a to nejen v oblasti svobody pohybu, obchodu nebo cestovního ruchu, ale například i pracovní a studijní příležitosti. Všechny tyto fakty svědčí o aktuálnosti zvoleného tématu diplomové práce.

K samotnému brexitu vedla dlouhá cesta, a to již od června 2016, kdy si britští občané ve velmi těsných výsledcích referenda, k velkému a nepříjemnému překvapení celé Evropy, zvolili opuštění Evropské unie. Od té doby proběhlo několik neúspěšných pokusů o vyjednání dohody mezi EU a Velkou Británií týkající se mimo jiné pohybu osob, zboží a služeb. Po oficiálním opuštění EU dne 31. 1. 2020 vstoupilo pro Velkou Británii v platnost přechodné období, kdy byl čas na finální dohodu s EU. Toto období ovšem mělo skončit společně s rokem 2020, a když ke sklonku roku stále k žádné dohodě nedocházelo, začalo se spekulovat o „tvrdém“ brexitu bez dohody. Tak se naštěstí nestalo a dne 24. 12. 2020, těsně před koncem přechodného období, došlo k uzavření obchodní dohody o pobrexitových vztazích.

Jelikož je tato diplomová práce dokončena v první polovině roku 2021, tedy pouze pár měsíců po přijetí dohody, není ještě úplně zřejmé, jak moc velké dopady bude mít brexit na českou ekonomiku. Jisté ovšem je, že nějaké dopady mít bude, a to minimálně z administrativního a časového hlediska, nebo z hlediska zvýšení nákladů. Proto má tato práce za cíl objasnit dopady na konkrétním podnikatelském subjektu obchodujícím s britskými zákazníky.

Cíle a metodika práce

Hlavním cílem této diplomové práce je aplikace dopadů brexitu na konkrétní podnikatelský subjekt pomocí případových studií. Mezi dílčí cíle práce patří vymezení pojmu Brexit a problematiky dopadů Brexitu na českou ekonomiku z teoretického hlediska, dále představení zvoleného podnikatelského subjektu a shrnutí dané problematiky včetně formulace závěrů.

Předložená diplomová práce se skládá celkem z pěti částí. Obsahem první části práce je charakterizování pojmu Brexit a s tím spojených souvislostí. Zahrnuje také stručnou historii z hlediska působení Velké Británie v EU. Informace pro tuto část práce byly získány z českých a zahraničních monografických publikací, vědeckých článků a online zdrojů na základě literární rešerše.

Druhá část práce je zaměřena na dopady brexitu na českou ekonomiku, a to především z daňového a celního hlediska. Tato část práce byla taktéž zpracovávána pomocí literární rešerše českých a zahraničních zdrojů. Vzhledem k aktuálnosti zvoleného tématu, a s tím spojeného omezeného množství monografických publikací, byly pro práci využity především české a zahraniční internetové zdroje.

Podstatou třetí části práce je představení vybraného podnikatelského subjektu, společnosti GZ Media, a. s. Třetí kapitola dále zahrnuje stručný popis portfolia výrobků společnosti a přehled největších zákazníků. Zdrojem informací pro tuto část práce byly interní zdroje, webové stránky a výroční zprávy společnosti.

Ve čtvrté části práce dochází k aplikaci teoretických poznatků do praktických souvislostí pomocí případových studií. Tyto studie jsou zaměřeny na vývoz a dovoz zboží společnosti GZ Media do Velké Británie, přičemž jsou rozděleny do dvou částí – obchod s Velkou Británií před a po brexitu. Cílem této kapitoly je deskripce jednotlivých kroků a operací při uzavření obchodu, a následná komparace rozdílů v obchodování před a po vystoupení Velké Británie z Evropské unie. Součástí této kapitoly jsou také informace o obchodech společnosti GZ Media uzavřených s britskými zákazníky.

Poslední část práce obsahuje shrnutí problematiky dopadů Brexitu na českou ekonomiku pomocí explanační metody a následnou dedukci závěrů.

1 Brexit

Brexit je pojem označující proces vystoupení země Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Velké Británie“) z EU. Pojem brexit je složen ze dvou anglických slov „Britain“ (Británie) a „exit“ (vystoupení). Tento proces započal dnem 23. 6. 2016, kdy si občané Velké Británie v těsných výsledcích referenda odhlasovali odchod z EU. Proces byl završen 31. 1. 2020, kdy došlo k oficiálnímu vystoupení Velké Británie z EU (Úřad vlády ČR, 2020b).

Obsahem této kapitoly je přiblížení celého procesu vystoupení Velké Británie z EU, zahrnující vyjednávání a dohody obou stran a také historické souvislosti, které brexitu předcházely. Součástí této kapitoly jsou dále varianty neboli možní scénáře brexitu.

1.1 Historie působení Velké Británie v Evropské unii

Po skončení 2. světové války se na půdě Evropy začaly stále častěji objevovat názory na možnou integraci evropských států. Tuto myšlenku podporoval i Winston Churchill, britský ministerský předseda v letech 2. světové války, který dokonce v roce 1946 vyzval na curyšské konferenci k vytvoření Spojených států evropských, a to z důvodu zajištění míru v Evropě. Jeho cílem ovšem nebylo zapojení Velké Británie do těchto integračních projektů, nýbrž viděl svou zemi v čele Commonwealthu a jako úzkého spojence dvou světových mocností – Ruska a USA (Jurek, 2012, s. 94-95).

Toto již od počátku skeptické britské smýšlení směrem k zapojení do integrace Evropy dokládá odmítnutí členství Velké Británie v Evropském společenství uhlí a oceli (dále jen „ESUO“) v letech 1950-1952. ESUO bylo přitom prvním významným evropským integračním projektem a lze ho považovat za základ EU. Britům zcela vyhovovala spolupráce v rámci NATO a nechtěli na tomto postoji prozatím nic měnit (Kovář, 2020, s. 110).

Během funkčního období Harolda Macmillana (ministerského předsedy v letech 1957-1963) vzniklo Evropské hospodářské společenství (dále jen „EHS“). Poté, co začaly přicházet první zprávy o výrazném ekonomickém růstu členských států EHS a zintenzivnění obchodu mezi členskými státy, reagovala Velká Británie návrhem na zřízení Evropského sdružení volného obchodu (dále jen „ESVO“), které vstoupilo v platnost v roce 1960. Cílem ESVO bylo vytvoření zóny volného obchodu mezi členskými státy, a to bez ustanovení řídicích orgánů nastavujících společná pravidla.

Představitelé Velké Británie si nicméně byli vědomi, že potenciál tohoto společenství je oproti EHS výrazně menší (Jurek, 2012, s. 98-99).

Velká Británie nakonec vstoupila do EU (do r. 1993 označované jako EHS) k 1. 1. 1973 po dojednání všech nezbytných formalit a procedurálních záležitostí. Stalo se tak v době, kdy byl ministerským předsedou Edward Heath, konzervativní politik a velký příznivce EHS. Do EHS v roce 1973 již patřily země tzv. Šestky - Francie, Itálie, Německo, Belgie, Nizozemí a Lucembursko. Velká Británie tak nebyla zakládající zemí, do EHS ovšem vstoupila společně s Dánskem a Irskem (Kovář, 2020, s. 125).

Britská veřejnost byla již od svého vstupu do EHS v roce 1973 považována za trvale nejeuroskeptičtější členský stát v EU. Navzdory této ostražitosti a často přímému nepřátelství vůči evropské integraci byla Velká Británie pozoruhodně úspěšná při formování politik a institucionální trajektorie EU. Političtí vůdci Velké Británie navíc dokázali zajistit výjimky týkající se společné měny, Schengenské dohody o volném pohybu a aspektů Listiny základních práv EU, přičemž úspěchu Velké Británie v Evropě bylo dosaženo v kontextu prohlubujícího se euroskepticismu (Taylor, 2017, s. 7-8).

Nálada britské veřejnosti nebyla po vstupu do EHS pozitivní. Dne 5. 6. 1975 se proto konalo první referendum o členství Velké Británie v EHS. Tehdy byl ovšem výsledek oproti referendu v roce 2016 odlišný – pro setrvání v EHS hlasovalo 67,23 % voličů. Referenda se přitom zúčastnily téměř dvě třetiny obyvatelstva (konkrétně 64,64 %) (Adam, 2020, s. 20-26).

Referendu v roce 1975 předcházely všeobecné volby, před kterými Harold Wilson slíbil při případné výhře vyhlášení referenda. Tímto krokem porazil svého předchůdce – Edwarda Heatha (Armstrong Kenneth, 2017, s. 21).

Za nejdéle sloužícího ministerského předsedu 20. století je považována Margaret Thatcherová, která svou funkci vykonávala v letech 1979-1990. Thatcherová byla známá svými proevropskými postoji a usilovala o dosažení spravedlivého postavení Velké Británie v rámci EHS, a to především v otázce přispívání do rozpočtu. Její počínání bylo úspěšné, jelikož byla Velké Británii v roce 1984 zavedena paušální sleva z příspěvku do rozpočtu EHS, tzv. britský rabat. Kromě této významné výjimky byla dále Velké Británii během éry M. Thatcherové zavedena v roce 1989 výjimka z uplatňování Charty

základních sociálních práv zaměstnanců. Margaret Thatcherová byla zároveň obhájkyní britské národní suverenity a evropská integrace měla fungovat jen v ekonomické sféře a na mezivládním principu (Jurek, 2012, s. 104-105).

V roce 2010 nastoupil na post ministerského předsedy země konzervativní politik David Cameron. Po jeho nástupu se začal vyostřovat vztah mezi Velkou Británií a EU, a to nejen z důvodu zvyšující se kritiky mnoha britských občanů směrem k EU, ale také vzhledem k sílící euroskepsi mezi členy konzervativní strany. Tyto aspekty premiéra přiměly před volbami v roce 2015 ke slibu uspořádání referenda o setrvání v EU v případě, že svůj post obhájí. Po jeho jednoznačném vítězství svému slibu dostál (Kovář, 2016, s. 88-101).

1.2 Referendum o členství Velké Británie v Evropské unii

Referendum lze definovat jako hlasování občanů, kde má každý občan právo hlasovat v dané otázce a vyjádřit tím svůj názor. Jedná se o jednu z forem přímé demokracie (Suksi, 1993, s. 5).

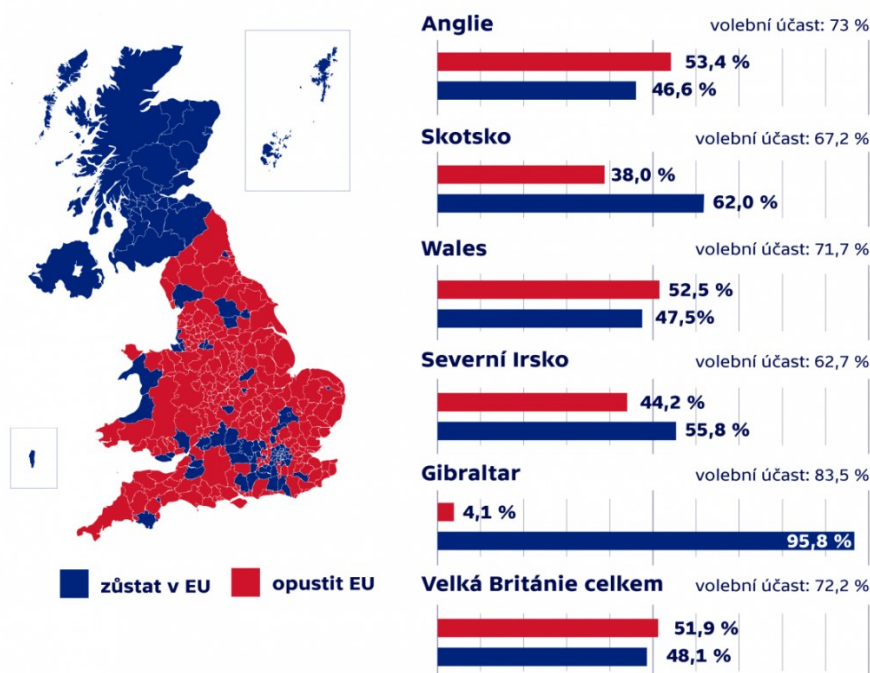
Pro referendum platí, že je důležitým aspektem demokracie v mnoha evropských zemích. Například ve Švýcarsku je referendum nedílnou součástí politického systému. V jiných zemích, jako například ve Velké Británii nebo Nizozemsku, je to vzácný proces (Gallagher & Uleri, 1996, s. 1).

Fronc (2019, s. 19) uvádí, že ve Velké Británii byla v uplynulých pěti desetiletích uspořádána tři referenda na celostátní úrovni a deset regionálních. Dále uvádí (s. 23), že jakýmsi ekvivalentem referenda mohou být parlamentní volby.

Referendum o členství Velké Británie v EU se konalo dne 23. 6. 2016. K velkému překvapení mnohých si občané vybrali odchod z Evropské unie, a to poměrem hlasů 51,9 % ku 48,1 %, přičemž o vystoupení Velké Británie z EU rozhodlo celkem 17 410 742 hlasujících. Volební účast byla stanovena na 72,2 % (Charter, 2017, s. 9).

Konkrétní výsledky konaného referenda v jednotlivých částech Velké Británie znázorňuje obrázek č. 1.

Obrázek č. 1: Znázornění výsledků referenda o členství Velké Británie v EU

Zdroj: Česká televize, 2016

Z geografického hlediska se dle obrázku č. 1 vyjádřili pro brexit obyvatelé Anglie a Walesu, i když ve velmi těsném poměru (53,4 % a 52,5 %). V těchto dvou částech Velké Británie byla zároveň vysoká volební účast. Naopak na Gibraltar, v Severním Irsku, Skotsku a přilehlých ostrovech lidé hlasovali pro pokračování členství země v EU. Nejvyšší poměr hlasů pro setrvání byl na Gibraltar - 95,8 % s celkově nejvyšší volební účastí ve výši 83,5 %. Pro setrvání se vyjádřili také obyvatelé Londýna.

Statistiky dle Čellára (2017, s. 36) ukazují, že referendum rozdělilo zemi ve třech klíčových segmentech – věku, společenské vrstvě a regionu. Pro setrvání v EU se vyjádřili převážně mladší obyvatelé, střední a vyšší vrstva a obyvatelé Skotska, Severního Irsku, Gibraltar a Londýna.

Z hlediska věku vyjadřuje Malý (2016, s. 64) poněkud odlišný názor. Vzhledem ke konkrétním číslům výsledků referenda se domnívá, že výsledek hlasování nevyjadřoval rozdíly názorů mezi mladými versus starými, ale interpretoval jej spíše jako nezkušenost a nezralost vs zkušenost a zralost. Pro zachování členství v EU byly jednoznačně věkové kategorie mezi 18. – 34. rokem života, naopak věkové kategorie

od 45 do 65 let hlasovaly pro vystoupení Velké Británie z EU v poměru hlasů mezi 56 % a 60 %.

Co se týče společenské vrstvy, konkrétní výsledek referenda byl takový, že vyšší střední třída a nižší střední třída hlasovaly pro setrvání v EU v poměru 57 % ku 43 %, resp. 51 % ku 49 %, kdežto vyšší a nižší dělnické třídy hlasovaly shodně v poměru 64 % ku 36 % pro odchod z EU (Statista, 2019).

V den konání referenda byl proveden průzkum mezi 12 369 voliči se záměrem zjistit, kdo, jak a proč volil. Výsledky průzkumu byly takové, že pro 49 % voličů brexitu byl důvod pro opuštění EU ten, že rozhodnutí o Velké Británii by měla být přijímána ve Velké Británii. Pro 33 % odpůrců setrvání v EU byla hlavním důvodem šance na znovuzískání kontroly nad imigrací a vlastními hranicemi. Jen něco málo přes 6 % voličů brexitu uvedlo, že z hlediska ekonomiky a obchodu by Velké Británii více prospělo, kdyby byla mimo EU (Ashcroft, 2016).

U zastánců pokračujícího členství v EU naopak převládal při možném vystoupení z EU strach z rizik souvisejících s ekonomickou situací, pracovních míst a cen po brexitu (43 %). 31 % zastánců usoudilo, že by Velká Británie měla „to nejlepší z obou světů“, a to přístup na jednotný trh EU bez nutnosti zapojení do Schengenského prostoru nebo přijetí společné měny. Pro 17 % dotázaných by brexit znamenal izolaci od přátel a sousedů a jen 9 % uvedlo, že jde o silnou vazbu k EU, společnou historii, kulturu a tradice (Ashcroft, 2016).

Skutečných důvodů, proč si občané Velké Británie zvolili opuštění EU, může být několik. Podstatou britského pojetí evropské integrace jako takové je preference standardní mezivládní spolupráce a zároveň zásadní odmítání nadnárodních orgánů. Především se skepticky staví k převádění pravomocí na národní úrovni směrem k nadnárodním orgánům. Smyslem britské koncepce evropské integrace je vytvořit oblast volného obchodu, ale zároveň si vůči třetím zemím ponechat svou vlastní celní politiku (Rožňák, 2015, s. 57).

Britské ministerstvo zahraničí vytvořilo několik studií a zpráv o vztahu Velké Británie a EU, které se zabývají mj. měnovou politikou, školstvím nebo policejním dohledem. Z těchto dokumentů vyplynulo, že setrvání Velké Británie v EU s sebou nese značné výhody, a naopak nepřináší žádné významné nevýhody. Přesto byla mezi britskými

občany EU považována za přítěž, a to především z hlediska zavádění protivných vyhlášek, zaplavování země nechtěnými imigranty, a v neposlední řadě byla také brána jako instituce, která upozadovala postavení Velké Británie na světové scéně. Všechny tyto argumenty se přitom zakládaly na zveličování skutečností a nepravdách (Kirchick, 2018, s. 164-165).

1.3 Scénáře brexitu

Od výsledků referenda se řešilo, jakým způsobem Velká Británie vystoupí z EU. V úvahu připadaly možnosti tzv. měkkého (neboli soft) a tvrdého (hard) brexitu. Pro tyto scénáře neexistuje jednotná definice, ale obecně mají odkazovat na možné varianty vztahů mezi Velkou Británií a jednotným trhem EU po vystoupení, a to především z hlediska pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu (BBC, 2018).

1.3.1 Měkký brexit

Varianta **měkkého brexitu** znamená z hlediska jednotného trhu EU pokračování v členství. Mezi oběma stranami by tedy nadále pokračovaly úzké vztahy. V současnosti to pro nečlenské státy EU lze zajistit pouze prostřednictvím členství v Evropském hospodářském prostoru (dále jen „EHP“). Kromě zemí EU tvoří společenství EHP členské státy Evropského sdružení volného obchodu (dále jen „ESVO“), kterými jsou Norsko, Island a Lichtenštejnsko. Jako členové jednotného trhu přijímají státy EHP, které nejsou členy EU, všechny čtyři svobody – pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu. Členské země EHP mj. finančně přispívají na podporu EU pro méně rozvinuté státy a regiony EU (Menon, A., & Fowler, B., 2016).

1.3.2 Tvrdý brexit

Tvrdý brexit (někdy také označovaný jako „čistý“ nebo „divoký“) byl vzhledem k jeho popularitě mezi britskými občany i politiky více skloňovanou variantou odchodu z EU. Tento scénář by znamenal úplné odtržení Velké Británie od zemí EU. Velká Británie by jednak musela okamžitě opustit společný evropský trh, ale také celní unii. Tím pádem by zde byla možnost vyjednání nových podmínek vzájemných obchodních vztahů, které by byly pro Velkou Británii výhodné. Mezi největší zastánce tvrdého brexitu patří především Konzervativní strana. Její vlivný poslanec Jacob Rees-Mogg a velký zastánce tvrdého brexitu se v souvislosti s brexitem vyjádřil tak, že v případě měkkého brexitu by došlo k opuštění EU jen formálně, ale fakticky by země zůstala svázána. Toto podle něj není brexit (Marek, 2019, s. 15-17).

Remigi & Martin (2021, s. 15) ve své publikaci zmiňují slova Theresy Mayové, členky Konzervativní strany, tehdejší premiérky a původně příznivkyně setrvání Velké Británie v EU, která nakonec byla osobou, která brexit definovala slovy: „*Brexit znamená Brexit*“. Kovář (2020, s. 186) naopak zmiňuje slova Borise Johnsona, taktéž člena Konzervativní strany a následníka Theresy Mayové na postu premiéra země, který prohlásil, že než donekonečna jednat, byl by lepší tvrdý nebo no-deal brexit.

Donald Tusk, tehdejší předseda Evropské rady, v říjnu roku 2016 směrem k brexitu prohlásil, že pro tvrdý brexit je jedinou alternativou žádný brexit. (Malý, 2016, s. 70)

1.3.3 No-deal brexit

Fio banka (2020) jako možný třetí scénář uvedla tzv. **no-deal brexit** neboli odchod Velké Británie z EU bez vyjednané dohody. Od tvrdého brexitu se liší tím, že by mezi oběma stranami nedošlo k žádné dohodě a nepodařilo se tak uzavřít a přijmout tzv. „rozvodovou“ dohodu, která upravuje podmínky odchodu z EU. Např. celní politika by pak musela fungovat podle standardu upraveného Světovou obchodní organizací (dále jen „WTO“).

1.4 Článek 50 Smlouvy o Evropské unii

Obsahem článku 50 Smlouvy o EU je postup, který umožňuje členskému státu vystoupit z EU, a to v souladu s ústavními předpisy. Tento postup byl zaveden v roce 2007 Lisabonskou smlouvou. Důležitým požadavkem pro aktivaci článku je, aby členský stát, který chce opustit EU, tento svůj záměr libovolným způsobem oznámil Evropské radě. Evropská rada pak na základě pokynů sjedná a uzavře dohodu o podmínkách vystoupení (Evropská komise, 2017).

Dohodu jménem EU uzavírá Rada EU. Ta také rozhoduje kvalifikovanou většinou po obdržení souhlasu Evropského parlamentu. Za kvalifikovanou většinu je považováno minimálně 72 % členů Rady EU, kteří zastupují členské státy vyjma vystupujícího státu. Další podmínkou je, že tato většina musí představovat nejméně 65 % obyvatelstva EU (opět zde nejsou zahrnutí obyvatelé vystupující země) (Evropský parlament, 2017).

Samotnému spuštění článku 50 předcházela důležitá událost, kdy dne 13. 7. 2016 nahradila Theresa Mayová v čele britské vlády Davida Camerona, který rezignoval v závislosti na výsledku referenda. Článek 50 Smlouvy o EU byl pak oficiálně spuštěn dne 29. 3. 2017, a to právě podpisem premiérky Theresy Mayové. V tu chvíli začala běžet dvouletá lhůta pro vyjednání podmínek odchodu z EU (Euractiv, 2020).

Evropská komise je klíčovou institucí pro jednání o brexitu. Za hlavního vyjednaváče byl zvolen Michel Barnier, který se obklopil týmem komisičních expertů (Hospodářské noviny, 2016).

1.4.1 Priority Velké Británie pro vyjednávání brexitu

Velká Británie měla pro vyjednávání brexitu několik priorit, které chtěla při vyjednávání brexitu prosadit. Tyto priority se ovšem s postupem jednání nad brexitovou dohodou pozměňovaly, zejména pak s nástupem premiéra Borise Johnsona, v jehož zájmu bylo prosazování téměř kompletní odluky od EU. Mezi hlavní priority patřil bezcelní přístup na jednotný trh pro britské exportéry, ale bez plného členství v celní unii, dále zachování volného pohybu zboží a služeb (především finančních). Velká Británie usilovala o nové obchodní dohody a zabránění návratu tvrdých hranic s Irskem a snížení daní z příjmů právnických osob na 15 %. Pro občany EU žijící ve Velké Británii minimálně 5 let chtěla zajistit stejná práva jako Britům. Dalšími prioritami pak bylo zabezpečení práv Britů žijících v jiném členském státu, ochrana práv pracujících a kontrola přistěhovalců. Velká Británie chtěla dále zachovat spolupráci v oblasti vědy, výzkumu a inovací a účast ve studijním programu Erasmus (Euractiv, 2020).

1.4.2 Priority EU pro vyjednávání brexitu

Mezi hlavní priority EU ve vyjednávání podmínek patřila především transparentnost a otevřenost jednání. EU také usilovala o základní práva občanů EU žijící ve Velké Británii a zároveň o práva britských občanů pobývajících v EU. Další hlavní prioritou bylo zavedení nové hranice mezi Irskem a Severním Irskem bez povinných víz a dále zachování plynulé obchodní výměny mezi oběma částmi. Z dalších priorit lze ještě zmínit například dohodu se Španělskem o území Gibraltar, ochrana dat a digitální jednotný trh nebo zachování právně uvedených výrobků na společném trhu v době vystoupení Velké Británie z EU. Pro EU jsou také důležitá práva duševního vlastnictví a ochrana zeměpisných označení nebo ukončení britských závazků k Evropskému společenství pro atomovou energii. Vzhledem k tvořící se dohodě chtěla EU vytvořit institucionální rámec pro implementaci a dohled nad budoucí dohodou. Z právního hlediska pak EU usilovala o řádné dokončení probíhajících procedur v rámci policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, a to vč. zachování přístupu k osobním datům z EU i z Velké Británie, dále pak dokončení soudních řízení v občanských i obchodních

záležitostech a vytvoření rámce pro ukončení soudních procesů a administrativních procedur týkajících se Velké Británie v době jejího opuštění EU (Euractiv, 2020).

1.4.3 Priority ČR pro vyjednávání brexitu

Za hlavní prioritu České republiky lze považovat jednotný postup všech členských států a volný pohyb pracovních sil. ČR také obhajovala práva Čechů pobývajících a pracujících v Británii, ochranu českých podniků a při vyjednávání chtěla zachovat ekonomické vazby, především v automobilovém a strojírenském průmyslu. Dalším cílem ČR byla komplexní dohoda o volném obchodu, která zabrání vzniku tarifních i netarifních překážek, finanční vyrovnání a partnerství v bezpečnostní i vojenské oblasti. Za prioritu byl považován i dohled Soudního dvora EU na aplikaci dohody o vystoupení Británie a zabránění právního vakua. (Euractiv, 2020).

1.4.4 Proces vyjednávání po spuštění článku 50 smlouvy o EU

Vyjednávání o brexitu bylo oficiálně zahájeno dne 19. 6. 2017. V tento den bylo zároveň dosaženo první dohody ohledně časového plánu a priorit pro vzájemná jednání. Původně byly naplánovány pouze čtyři vyjednávacími schůzemi, vzhledem ke vznikajícím neshodám obou stran bylo ovšem nakonec zapotřebí schůzí více. Tato jednání o jednotlivých oblastech spolupráce se následně konala každý měsíc. K největším neshodám mezi EU a Velkou Británií docházelo při vyjednávání práv unijních občanů žijících ve Velké Británii a Britů žijících v EU, dále vzájemné vyrovnání finančních závazků mezi EU a dohled Soudního dvora EU nad budoucí dohodou. Největším problémem se ovšem ukázalo vyjednávání o budoucím režimu na irských hranicích (Euractiv, 2020).

V mezidobí byly návrhy dohody několikrát zamítnuty a začaly panovat obavy z tvrdého brexitu. Několikrát bylo taktéž odloženo samotné vystoupení Velké Británie z EU. Po nekonečných jednáních nakonec dne 7. 6. 2019 oznámila premiérka Theresa Mayová svou rezignaci. Na postu ji vystřídal dne 23. 7. 2019 Boris Johnson, bývalý starosta hlavního města. Tomu se nakonec podařilo dohodu vyjednat. Velká Británie oficiálně opustila EU dne 31. 1. 2020 s podmínkou, že do 31. 12. 2020 bylo stanoveno přechodné období po brexitu (Kovář, 2020, s. 163-185).

1.5 Dohoda o vystoupení

Dohoda o vystoupení (v některých publikacích také nazvaná jako „Rozvodová smlouva“ či „Rozvodová dohoda“) představovala předpokládané završení vyjednávání o vystoupení Velké Británie z EU dle článku 50. Dohoda zahrnovala devět částí:

- **Společná ustanovení** stanovující standardní doložky pro řádné porozumění dohody a její uplatňování,
- **Zaručení práv občanů na pobyt**, a to pro více než tři miliony občanů EU ve Velké Británii a více než jeden milion státních příslušníků Velké Británie v zemích EU
- **Otázky související s vystoupením** týkající se zajištění bezproblémového zrušení stávajících ujednání a řádného vystoupení,
- **Přechodné období**, ve kterém bude EU postupovat, jako by Velká Británie byla členským státem, s výjimkou účasti v orgánech EU a řídicích strukturách,
- **Finanční vypořádání** zajišťující splnění všech finančních závazků mezi oběma stranami přijatých v době, kdy byla Velká Británie součástí EU,
- Celková **struktura správy a řízení** dohody o vystoupení pro zajištění účinného řízení, provádění a vymáhání dohody,
- Podmínky **právně účinného záložního řešení irské pojistky (backstop)**, jehož cílem je zajistit, že nevznikne tvrdá hranice mezi **Irskem a Severním Irskem**,
- Protokol o výsostných oblastech Velké Británie na **Kypru**, který chrání zájmy kyperských občanů žijících a pracujících ve výsostných oblastech Velké Británie na Kypru,
- Protokol o **Gibraltaru** stanovující úzkou spolupráci mezi Španělskem a Velkou Británií (Vláda ČR, 2018).

Celý tento dokument má šest set stran a dopodrobna se zabývá výše uvedenými oblastmi. Největší pozornost se po jeho vydání ovšem soustředila na jediný odstavec textu upravující irskou pojistku (Marek, 2019, s. 199).

Irská pojistka je pojem, který znamená, že by na přechodnou dobu zůstala celá Velká Británie v celní unii a tím pádem by nevznikla hranice na Irském ostrově. Díky tomu by mohlo zboží dál proudit mezi hranicemi Irské republiky a Severního Irska (Marek, 2019, s. 197).

Protokol o Irsku/Severním Irsku neboli irská pojistka obsahuje rovněž závazky Velké Británie, které nekrátí práva stanovená ve Velkopáteční dohodě z roku 1998, a chrání tak spolupráci mezi severní a jižní částí ostrova. Dále umožňuje pokračovat v režimu pro společný prostor cestování mezi Velkou Británií a Irskem a zachovává jednotný trh s elektřinou na ostrově (Vláda ČR, 2018).

Byla stanovena podmínka, že do konce přechodného období musí mezi oběma stranami vzniknout dohoda o budoucím režimu na irských hranicích, přičemž toto přechodné období je možné prodloužit. V případě, že k dohodě nedojde, aktivuje se irská pojistka, která zaručí nevzniknutí tvrdé hranice (Euractiv, 2020).

1.6 Dohoda o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím

Formální zahájení jednání o Dohodě o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným Královstvím bylo dne 2. 3. 2020. Od této doby až do října 2020 se v Bruselu, Londýně a prostřednictvím videokonference uskutečnilo celkem devět formálních kol jednání. Následně se jednání ještě zintenzivnila a kontakty probíhaly na denní bázi (Evropská komise, 2020).

Pár dní před koncem přechodného období, dne 24. 12. 2020, došlo k dlouho očekávané dohodě mezi oběma stranami a byla uzavřena Dohoda o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím. Platnost Dohody o obchodu a spolupráci byla stanovena od 1. 1. 2021, a to ke dni, kdy Velké Británii končilo přechodné období (Úřad vlády ČR, 2021).

Obě strany do roku 2021 vstoupily v režimu prozatímního provádění, jelikož se čekalo na dodatečné schválení Dohody Evropským parlamentem. Dne 27. 4. 2021 byla Dohoda schválena a od 1. 5. 2021 tak vstoupí v plnou účinnost (Evropský parlament, 2021).

Uzavřením Dohody o obchodu a spolupráci přišla Velká Británie k 1. 1. 2021 o všechny práva a povinnosti, které měla jako člen EU. Velká Británie zároveň k tomuto dni opustila jednotný trh EU a celní unii. Tím končí volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu mezi oběma stranami. Z této Dohody je vyjmuta Severní Irsko, pro které byly dohodnuty stávající podmínky (Evropská komise, 2021).

Nejdůležitější pilíře Dohody a jejich srovnání oproti podmínkám v jednotném trhu EU zobrazuje tabulka č. 1.

Tabulka č. 1: Srovnání vybraných podmínek sjednaných Dohodou o obchodu a spolupráci

	Dohoda s UK	Jednotný trh EU
SVOBODNÝ POHYB		
Odstranění kontrol na hranicích	X	✓
Bezvízový styk (90 dní ve 180 dnech)	✓	✓
Bezvízový styk (nad 90 dní)	X	✓
Právo pracovat, studovat a žít v zemích EU	○	✓
ERASMUS	X	✓
TRH ZBOŽÍ		
Přístup na volný trh EU	X	✓
Nulová cla a kvóty	✓	✓
Odstranění celních kontrol zboží na hranicích	○	✓
Odstranění procesů kontroly země původu	○	✓
Spolupráce v rybolovu	○	✓
Prospěch z mezinárodních smluv uzavřených EU	X	✓
TRH SLUŽEB		
Pasportizace finančních služeb	X	✓
Zjednodušené uznávání profesních kvalifikací	X	✓
LETECKÁ DOPRAVA		
Jednotný letecký prostor se všemi svobodami	X	✓
Bilaterální pátá svoboda pro náklad ze třetí země	○	✓
SILNIČNÍ DOPRAVA		
Jednotný vnitřní přepravní prostor pro dopravce	X	✓
Třetizemní doprava	○	✓

Legenda:
✓ ... Ponechání podmínky
X ... Zrušení podmínky
○ ... Zvláštní podmínky sjednané Dohodou

Zdroj: Úřad vlády ČR, 2021, zpracováno autorkou

Z tabulky č. 1 je zřejmé, jak moc se mění pravidla v jednotlivých zobrazených oblastech. Z hlediska pohybu osob končí svobodný pohyb. Občané Velké Británie již nebudou moci svobodně pracovat, studovat, zahájit podnikání nebo žít v EU bez víza. K jakémukoliv dlouhodobému pobytu v EU nad 90 dní budou potřebovat víza. Dále budou zavedeny kontroly na hranicích, kde se budou muset cestující prokazovat platnými cestovními pasy (Evropská komise, 2021).

Zvláštní podmínky dále platí pro studijní program ERASMUS. U stávajících a již schválených projektů do akademického roku 2022/2023 se nemění žádné podmínky, nicméně i po skončení těchto programů budou moci zájemci o studium do Velké Británie cestovat, nicméně u pobytů delších než 6 měsíců si budou muset zajistit studentské vízum.

Stejné podmínky budou platit i pro britské studenty. Naopak studenti, kteří budou chtít ve Velké Británii absolvovat celé vysokoškolské studium, budou muset platit vyšší školné než Britové a zároveň se na ně nebudou vztahovat bezúročné studentské půjčky (Vysoké školy, 2021).

Z hlediska trhu zboží opouští Velká Británie evropský jednotný trh i celní unii a oba celky se tak budou řídit novým režimem. Z hlediska vzájemného obchodu nebudou zavedena cla a kvóty, nicméně je třeba počítat s administrativními změnami. Dále budou zavedeny celní kontroly zboží na hranicích a procesy kontroly země původu. Tato problematika je blíže definována v kapitole č. 2.4.

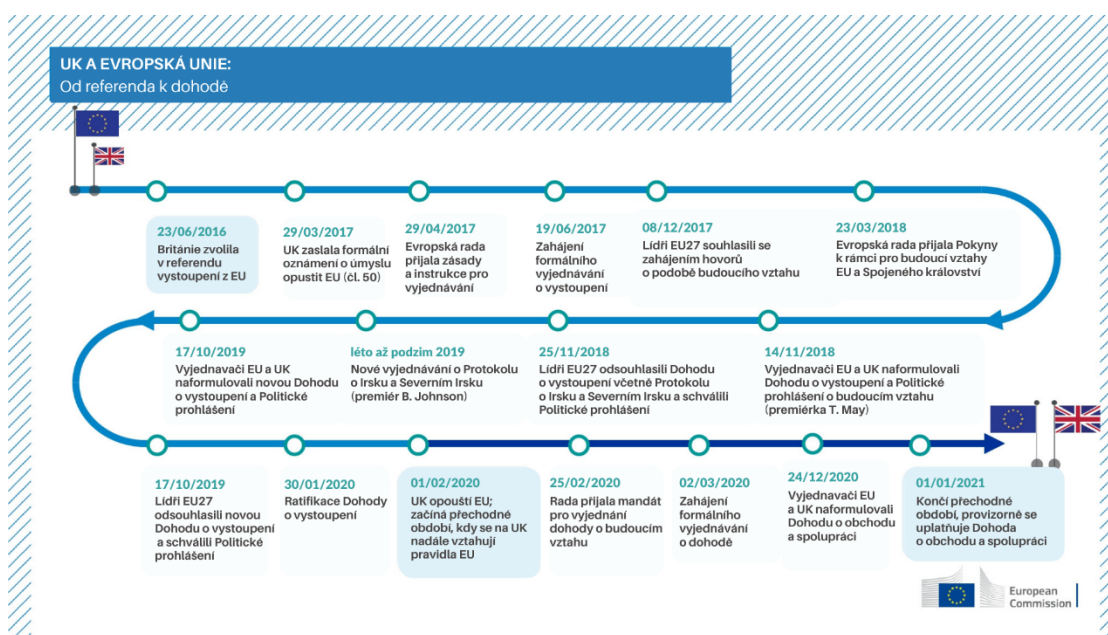
Dle Globálního ekonomického výhledu vydaného Českou národní bankou (dále jen „ČNB“) opomněla uzavřená Dohoda o spolupráci finanční služby a jejich přeshraniční poskytování, a to i přesto, že je tento sektor pro Velkou Británii významný. Důsledkem brexitu a znatelné nejistoty na finančních trzích došlo k migraci finančních institucí, jejich aktiv a zaměstnanců. Finanční společnosti zastávají názor, že vláda po brexitu udělala minimum pro podporu odvětví finančních služeb, a to zejména poté, co nebylo odsouhlaseno vzájemné uznávání regulatorních pravidel. Britská vláda je proto tímto odvětvím vyzývána k podpoře vývozu finančních služeb a k zajištění lepšího přístupu na zámořské trhy (Česká národní banka, 2021).

Důležitost finančních služeb a jejich možnou krizi s ohledem na brexit zmiňují ve své publikaci také Kohajda, Sejkora, Šmejkal, & kol. (2018, s. 5). Jako příklad uvádějí největší německou banku Deutsche Bank, která v Londýně spravuje finanční aktiva v hodnotě přibližně 600 miliard EUR, a která se rozhodla převést aktiva v hodnotě přibližně 400 miliard EUR do Frankfurtu. Taková rozhodnutí nejsou příznivá pro britské finančníky. Negativní náladu dále dokazuje průzkum provedený mezi 222 bankami, pojišťovnami a investičními společnostmi, kde více než třetina bank jako Morgan Stanley, Goldman Sachs nebo Citigroup, má v úmyslu převést své evropské obchodní aktivity z Londýna do jiného evropské metropole. Přestože je obtížné odhadnout budoucí dopady přemístění některých finančních institucí z Londýna, je možné předpovědět, že to bude mít negativní dopad na desítky tisíc pracovních míst ve finančním sektoru a na trh s nemovitostmi.

Významně se také mění zjednodušené uznávání profesních kvalifikací a letecká i silniční doprava, přičemž za nejvýznamnější změnu lze považovat zrušení jednotného leteckého/přepavního prostoru.

Na závěr této kapitoly byl z webových stránek brexitinfo.cz spravovaných Úřadem vlády ČR převzat obrázek č. 2, který přehledně zobrazuje časovou osu celého procesu brexitu se všemi důležitými milníky, a to od referenda, až po vyjednání Dohody o obchodu a spolupráci mezi Velkou Británií a zeměmi EU.

Obrázek č. 2: Časová osa událostí od referenda k uzavření dohody

Zdroj: Úřad vlády ČR, 2021

2 Dopady brexitu na českou ekonomiku

Deloitte (2019) analyzoval dopady odchodu Velké Británie z EU. Dle této analýzy jsou dopady na českou ekonomiku významné. Analýza předpokládala jako jeden ze scénářů brexitu ten, který nastal, tzv. „průměrnou“ obchodní dohodu neboli dohodu Velké Británie s EU o volném obchodu s nulovými cly, která s sebou ovšem nese netarifní náklady související s ukončením členství Velké Británie v Celní unii, dále s celní administrativou, regulačními bariérami aj. Tyto netarifní náklady by dle analýzy dosahovaly u zboží 5-11 %, u služeb pak 3-14 %.

Analýza dále uvádí, že v případě „průměrné“ obchodní dohody by došlo z hlediska ČR ke ztrátám 6 mld. Kč, což by znamenalo pokles českého HDP o zhruba 0,14 %. V potaz jsou ovšem brány jen dopady na zahraniční obchod, analýza nezahrnuje dopady přes investice, migraci nebo celkový sentiment. Největší dopady na ČR z hlediska odvětví by měl brexit na zpracovatelský průmysl, velkoobchod a maloobchod a dopravu a skladování (Deloitte, 2019).

Cílem následující kapitoly je definování konkrétních dopadů brexitu na českou ekonomiku, a to především z daňového a celního hlediska. Obsahem kapitoly je také analýza obchodní spolupráce České republiky a Velké Británie v letech 2015-2019 z dat získaných Českým statistickým úřadem (dále jen „ČSÚ“), která zobrazuje důležitost Velké Británie jako exportního a importního trhu pro ČR. Závěrem kapitoly jsou představeny možné scénáře dalšího vývoje ČR v rámci politiky vůči EU.

2.1 Obchodní spolupráce České republiky s Velkou Británií

Marek (2019, s. 226) ve své publikaci zmiňuje obrovskou ekonomickou ztrátu spojenou s odchodem Velké Británie z EU, a to nejen z hlediska příspěvků do rozpočtu EU, ale také z hlediska zahraničního obchodu. Vzhledem k tomu, že Velká Británie dováží většinu spotřebního zboží, stává se významným obchodním partnerem mnoha evropských firem. Pro Českou republiku představuje Velká Británie důležitý exportní trh, přičemž mezi nejvýznamnější vývozní artikl patří osobní vozy Škoda.

Data uveřejněná ČSÚ toto tvrzení dokládají. Dle každoročně prováděné analýzy zahraničního obchodu patří Velká Británie k významnému obchodnímu partnerovi České republiky především z hlediska exportu. Souhrn této každoroční zprávy z hlediska vývozu je znázorněn v tabulce č. 2, která zobrazuje procentní podíl vývozu do Velké

Británie na celkových vývozech České republiky a její pořadí jako státu dle výše vývozu mezi roky 2015-2019.

Tabulka č. 2: Přehled vývozu z ČR do Velké Británie v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Podíl vývozu do VB na celkových vývozech ČR	5,3 %	5,2 %	5,0 %	4,6 %	4,2 %
Pořadí státu podle výše vývozu	4.	4.	5.	5.	6.

Zdroj: ČSÚ, 2019 a 2020b, zpracováno autorkou

Přestože procentní podíl vývozu do Velké Británie na celkových vývozech ČR nevypadá dle tabulky č. 2 nijak významně, vzhledem k pořadí státu podle výše dovozu, které činí ve sledovaných letech 4.-6. místo ze všech zemí světa, lze Velkou Británii považovat za velmi významného obchodního partnera. V tabulce lze sledovat každoroční pokles podílu vývozu do Velké Británie, který mj. může, ale nemusí souviset s brexitem. Nicméně jelikož Velká Británie vystoupila z Evropského jednotného trhu a pro české exportéry se tím země stává méně atraktivní vzhledem ke ztíženým podmínkám obchodování, lze v příštích letech očekávat další propad vývozu do Velké Británie.

Vývoz do Velké Británie tvoří téměř z 99 % výrobky zpracovatelského průmyslu. V roce 2019 se vyvážela především motorová vozidla (36,1% podíl na celkovém vývozu do VB), následují počítače, elektronické a optické přístroje (12,4 %) a stroje a zařízení s 10,1% podílem (ČSÚ, 2020a).

Z hlediska zahraničního obchodu je v tabulce č. 3 zobrazen ve stejném časovém úseku i dovoz z Velké Británie. Ten již pro Českou republiku nepředstavuje tak významnou položku jako vývozy, ale i přesto je Velká Británie pro ČR důležitým dovozním partnerem. Konkrétně tabulka č. 3 znázorňuje procentní podíl dovozu z Velké Británie na celkových dovozech České republiky a její pořadí jako státu dle výše dovozu mezi roky 2015-2019.

Tabulka č. 3: Přehled dovozu z Velké Británie do ČR v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Podíl dovozu z VB na celkových dovozech ČR	2,1 %	2,7 %	2,6 %	2,1 %	1,6 %
Pořadí státu podle výše dovozu	13.	9.	10.	13.	16.

Zdroj: ČSÚ, 2019 a 2020b, zpracováno autorkou

Z tabulky č. 3 vyplývá, že dovozy z Velké Británie do ČR mají ve sledovaných letech kolísavý charakter. V letech 2016 a 2017 byl podíl dovozu nejvyšší, naopak v posledním sledovaném roce lze pozorovat výrazný propad, na který stejně jako v případě vývozu může mít vliv mj. i brexit.

U dovozu do České republiky taktéž dominují výrobky zpracovatelského průmyslu s 97,3% podílem na celkovém dovozu z Velké Británie za rok 2019. Nejvíce byly dováženy stroje a zařízení (16 % podíl), motorová vozidla (12,7 % z celkového objemu dovezeného zboží) a chemické látky a přípravky, které tvořily 12,5% podíl na celkovém dovozu z VB (ČSÚ, 2020a).

2.2 Daňové dopady brexitu na českou ekonomiku

Brexit bude mít jistě dopad na přímé i nepřímé daně. Přesto není pravděpodobné, že by měl brexit nějaký zásadní vliv na podobu a fungování daňového systému ve Velké Británii. Z hlediska přímých daní je totiž zanechána většina daňové suverenity, nepřímé daně jsou naopak značně harmonizovány (Šmejkal & kol., 2018, s. 168).

2.2.1 Dopady brexitu na přímé daně

Z hlediska oblasti přímých daní může mít brexit dopady na daňové právo vzhledem k chybějící komplexnější harmonizaci této skupiny daní. Za přímé daně jsou považovány transferové a majetkové daně, zejména ale také daň z příjmů fyzických a právnických osob. Majetkových daní se může brexit dotknout jen minimálně, nejvíce dopadů ovšem hrozí v oblasti daní z příjmů, a to především v oblasti zvýhodnění daňových subjektů, systému zdanění mateřských a dceřiných společností, systému zdanění úroků a licenčních poplatků nebo v systému zdanění při fúzích a rozděleních (Šmejkal & kol., 2018, s. 169-170).

2.2.1.1 Dopady brexitu na daň z příjmů fyzických osob

Z pohledu daně z příjmů fyzických osob přinese brexit následující daňové dopady:

- Britští daňoví rezidenti pracující v ČR přijdou o možnost uplatnění některých odečitatelných položek a slev na dani z příjmů, jelikož je zákon příznává pouze rezidentům EU nebo EHP. Ti, kteří mají ze zdrojů na území ČR více než 90 % svých celosvětových příjmů, uplatní v českém daňovém priznání za rok 2021 pouze základní slevu na poplatníka, příp. slevu na studenta. Nebudou si ovšem moci snížit svůj daňový základ např. o dary na charitativní účely nebo uplatnit slevu na vyživované dítě či na manžela/manželku (KPMG, 2020).

2.2.1.2 Dopady brexitu na daň z příjmů právnických osob

Z hlediska daně z příjmů právnických osob budou daňové dopady brexitu následující:

- Podíly na zisku vyplacené z ČR do Velké Británie budou vždy předmětem srážkové daně. Dle Smlouvy o zamezení dvojímu zdanění mezi ČR a Velkou Británií se na vyplacené podíly na zisku použije sazba 5 % v případě, že příjemce vlastní alespoň 25% podíl na hlasovacích právech společnosti. V ostatních případech se uplatní sazba 15 %.
- Český daňový rezident bude moci i nadále za stanovených podmínek uplatňovat osvobození z titulu přijatých podílů na zisku z Velké Británie a příjmů z převodu podílu na britské obchodní korporaci, jelikož je naplněna podmínka minimální korporátní sazby, která musí být alespoň 12 %. V současné době činí ve Velké Británii tato sazba 19 %.
- Při platbách úroků či licenčních poplatků již nebude možné využít osvobození dle směrnice EU. Sazbu srážkové daně pro licenční poplatky ve výši 15 % lze dle Smlouvy o zamezení dvojího zdanění zredukovat na 10 % nebo 0 %, a to v závislosti na typu licenčního poplatku. Platba úroků nepodléhá srážkové dani v České republice, protože zdanění úroků přísluší pouze Velké Británii.
- Již nebude možné využívat speciálních daňových režimů (např. převzetí vyměřené daňové ztráty od zanikající společnosti) pro přeshraniční přeměny v případě, že se jich účastní společnost, která je rezidentem Velké Británie.
- Při poskytnutí daru britskému rezidentovi nebude jeho hodnota představovat položku snižující základ daně.

- Při platbách od českého rezidenta britskému rezidentovi, které jsou příjmem ze zdrojů na území ČR a z nichž není vybírána srážková daň podle zvláštní sazby, bude mít český rezident povinnost zajistit daň (KPMG, 2020).

2.2.2 Dopady brexitu na nepřímé daně

Mezi nepřímé daně, které může nějakým způsobem brexit ovlivnit, patří daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), dále spotřební a energetické daně. Spotřební a energetické daně jsou unijně částečně harmonizovány. Předpokládá se tedy, že současná právní úprava zůstane v tomto případě zachována. Z hlediska DPH lze ovšem vlivem brexitu očekávat mnohem významnější změny. DPH je vzhledem k požadavkům EU taktéž značně harmonizována a došlo k vytvoření systému, který funguje obdobně na úrovni všech členských států EU. Jakýkoliv jednostranný zásah státu by tento systém mohl narušit tak, že by mohlo docházet ke dvojímu zdanění, příp. nezdanění. Vzhledem k tomu, že jsou tyto změny nepřipustné, by se po vystoupení Velké Británie z EU mohla stát tato směrnice bezpředmětnou. Řešením by v tomto případě bylo ukončení přístupu Velké Británie na jednotný trh a považování státu za třetí zemi (Šmejkal & kol., 2018, s. 170-171).

2.2.2.1 Dopady brexitu na DPH

K této změně také následně došlo. Velká Británie se pro Českou republiku stala od 1. 1. 2021 z hlediska DPH třetí zemí, DPH již tedy nepodléhá pravidlům pro intrakomunitární dodávky zboží. Pokud tedy dojde k přijetí zboží, které bylo odesláno z Velké Británie po 31. 12. 2020, je nově nezbytné zboží propustit do celního režimu. V případě odeslání zboží do Velké Británie po 31. 12. 2020 musí být tyto dodávky propuštěny do režimu vývozu. Co se týče obchodu se zbožím mezi EU a Severním Irskem, zde je i nadále obchod považován za intrakomunitární dodávky. (Kalousová, 2021).

Z hlediska obchodu se službami mezi oběma stranami (včetně Severního Irska) se řídí DPH pravidly pro obchod se službami mezi EU a třetími zeměmi. V tomto případě se výjimka týkající Severního Irska na obchod se službami nevztahuje. Při poskytování služeb je třeba vzít v potaz mj. pravidlo skutečné spotřeby, které ČR uplatňuje na služby poskytnuté osobám mimo EU, to znamená od 1. 1. 2021 také osobám z Velké Británie. V případě, že je daná služba spotřebována na území ČR a zákazník je osoba se sídlem

mimo EU registrovaná k DPH v ČR, může tato služba podléhat dani v ČR (Kalousová, 2021).

Nové zásady pro obchod s Velkou Británií z hlediska DPH od 1. 1. 2021 lze tedy shrnout následovně:

- Při dovozu zboží z Velké Británie na území EU bude vybírána DPH.
- Vyvážené zboží z EU bude od DPH osvobozeno v případě, že vývozce doloží, že zboží opustilo EU (Celní správa ČR, 2021).

Vystoupení Velké Británie z EU bude mít ovšem dopad i na daňové operace zjednodušující režim DPH v rámci zemí EU. S ohledem na brexit už proto pro Velkou Británii nebudou tyto režimy platit. Jedná se o režimy konsignačních skladů, MOSS a třístranný obchod.

Konsignačním skladem se rozumí sklad zásob materiálu, surovin či zboží u nevlastníka zboží. Konsignační sklad je veden konsignatářem a většinou se jedná o odběratele či zákazníka, není to ale pravidlem. Velkou výhodou konsignačního skladu pro odběratele je, že má zásoby neustále k dispozici, aniž by musel vynakládat finanční prostředky na dopravu (Finance, 2019).

Z hlediska přesunů zboží do skladu mezi členskými státy za účelem jeho následného prodeje zákazníkovi obecně vyžaduje registraci k DPH, a to ve státě prodeje. Konsignační sklady tak snižují administrativní zátěž a pomáhají předejít registraci evropského dodavatele v zemi konečného prodeje (KPMG, 2019).

Dříve byl režim konsignačního skladu v ČR nastaven tím způsobem, že přemístění zboží z jiného členského státu do tuzemska se dalo považovat za pořízení zboží konkrétním odběratelem, a to už ke dni přemístění. Odběratel pak pořízení zboží mohl samovyměřit již při jeho naskladnění (KPMG, 2019).

Od 1. ledna 2020 došlo k novele Zákona o DPH a celý systém zdanění u konsignačních skladů se změnil. Odběratel odvede DPH, resp. deklaruje pořízení zboží z jiného členského státu až v okamžiku skutečného odběru zboží ze skladu. Zároveň byla stanovena lhůta stanovena 12 kalendářních měsíců, během nichž musí být zboží ze skladu odebráno, a tedy zdaněno. Druhou podmínkou pak je, že nesmí dojít ke ztrátě nebo zničení uskladněného zboží. To by bylo klasifikováno jako porušení podmínek pro možné

využití zjednodušení. Pro všechny členské státy tak již platí, že osvobození na dodání zboží do jiného členského státu bude možné pouze při prodeji odběratelům registrovaným k DPH v daném státě (KPMG, 2019).

V případě **MOSS** neboli Mini One Stop Shop se jedná o zvláštní režim jednoho správního místa. Jedná se o režim zavedený pro zjednodušení plnění povinnosti k DPH pro poskytovatele vybraných služeb. Konkrétně se jedná o elektronické, telekomunikační služby, a dále o služby rozhlasového a televizního vysílání, přičemž jsou tyto služby poskytované osobám s místem plnění na území EU, které jsou nepovinné k dani. Registrace do tohoto režimu je dobrovolná a její výhoda spočívá v tom, že se poplatník může registrovat k DPH pouze na jednom místě (Finanční správa, 2015).

Od 1. 7. 2021 bude režim MOSS změněn na OSS (One Stop Shop) a bude rozšířen i na prodeje z e-shopů (Fakturoid, 2021).

Třístranný obchod je dle § 17 Zákona č. 235/2004 Sb. definován jako obchod uzavřený třemi osobami registrovanými k dani ve třech různých členských státech. Třemi registrovanými osobami jsou prodávající, prostřední osoba a kupující (Marková, 2021, s. 130).

Prodávajícím se rozumí osoba registrovaná k dani v tom členském státě, ve kterém zahájí odeslání či přepravu zboží. Za prostřední osobu se považuje osoba registrovaná k dani v jiném členském státě, než je registrován prodávající a kupující. Kupující je definován jako osoba registrovaná k dani v členském státě ukončující odeslání nebo přepravu (Marková, 2021, s. 130).

Podstata zjednodušeného postupu třístranného obchodu spočívá v tom, že při splnění podmínek stanovených Zákonem o DPH je prostřední osoba osvobozena od povinnosti přiznat daň v členském státě kupujícího. Povinnost přiznat daň přechází přímo na kupujícího. Výhodou třístranného obchodu je snížení administrativní zátěže (Eprávo, 2018).

Pro třístranný obchod musí být splněny tři podmínky, a to že zboží musí jít přímo ze země prodávajícího do země kupujícího, přepravu musí zajistit prodávající nebo prostřední osoba a zároveň všechny tři strany musí být registrovány ve třech různých státech, přičemž prostřední osoba nesmí být registrována k dani v zemi kupující osoby (Marková, 2021, s. 130).

2.4 Celní dopady brexitu na českou ekonomiku

Z hlediska zahraničního obchodu znamená opuštění EU zvrát v ekonomické integraci, tj. změnu obchodního režimu z celní unie na nižší preferenční schéma obchodních vztahů a méně příznivý obchodní režim. Důsledkem toho lze očekávat zvýšené obchodní náklady (Nazarczuk, Umiński & Márquez-Ramos, 2020, s. 36).

Celní unie je základní součástí EU a vznikla roku 1968. Mezi členskými zeměmi neexistují žádné hranice, pokud jde o obchod s veškerým zbožím. Zároveň jsou mezi členskými zeměmi zakázány dovozní nebo vývozní cla či poplatky. Na vnějších hranicích je na zboží ze zemí mimo EU uplatňován společný celní sazebník spolu s Integrovaným celním sazebníkem (dále jen „TARIC“) (Evropská unie, n.d.).

Přestože Velká Británie opustila celní unii, vzhledem k uzavřené Dohodě o spolupráci lze uplatnit nulová cla a poplatky. To ale platí jen pro zboží s prokázaným preferenčním původem v EU/Velké Británii, zároveň musí být tato skutečnost zdokumentována předepsaným způsobem. I tak se ovšem nelze vyhnout celnímu řízení. Pro zboží bez preferenčního původu jsou uplatňovány běžné celní sazby dle celního sazebníku EU nebo Velké Británie. Za určitých podmínek je pak možné uplatnit preferenční původ zpětně. Při dovozu zboží z Velké Británie se doporučuje požadovat od dodavatelů deklaraci o původu jejich výrobků. Naopak při vývozu výrobků z EU lze deklaraci o původu obecně vystavit pouze, pokud je dodavatel zboží do Velké Británie registrován v systému REX. O tuto registraci je potřeba požádat celní správu (Deloitte, 2021).

Pro vyřízení celních náležitostí při dovozu i vývozu zboží je potřeba mít tzv. číslo EORI neboli registrační a identifikační číslo hospodářského subjektu. Pro vyřízení celních formalit je potřeba mít EU EORI i GB EORI (evropské i britské identifikační číslo). V případě, že bylo EU EORI vydané ve Velké Británii, již nebude platné a je potřeba požádat o vydání nového EORI ve členské zemi EU. V ČR jsou EORI vydávány celními úřady (Úřad vlády ČR, 2020a).

Kromě nutnosti zažádání o přidělení čísla EORI je také nově povinnost při dovozu a vývozu do/z Velké Británie deklarovat dokumenty vývozního doprovodného dokladu (dále jen „VDD“) a jednotného správního dokladu (dále jen „JSD“) (Calmio consulting, 2020).

VDD je doklad vydávaný přepravci při zahájení vývozu. Při celním odbavení vývozu je označen číslem MRN, a to i ve formě čárového kódu. Pomocí tohoto čísla lze zásilku po celou dobu přepravy identifikovat a sledovat pohyb zboží až do okamžiku opuštění EU, resp. ukončení vývozu (Czech International, n.d.b).

Vzor dokladu VDD dostupný z webu Celní správy ČR je zobrazen v Příloze A.

JSD je doklad, který propouští zboží do celního režimu při dovozu zboží do ČR nebo při vývozu z EU. Je využíván také ve speciálních celních režimech, kdy sice zboží neopustí hranice našeho státu, ale je uloženo např. do celního skladu či do svobodného celního pásma. Tento dokument je předkládán celnímu úřadu při celním odbavení zboží. Při dovozu zboží slouží k vyměření daní a jiných poplatků souvisejících s dovozem zboží do ČR (Czech International, n.d.a).

Vzory dokladu JSD dostupné z webu Celní správy ČR jsou zobrazeny v Příloze B-D.

Obchodní výměny s Velkou Británií se již nebudou vykazovat v systému pro sběr statistických údajů o obchodu se zbožím mezi členskými státy EU zvaném Intrastat, jelikož se Velká Británie stala třetí zemí. Severního Irska se tato změna netýká vzhledem k tomu, že je i nadále bráno jako součást celního území EU (Intrastat, 2021).

S brexitem se dále mění i požadavky na certifikaci zboží. Většina zboží uváděného na trh ve Velké Británii v současné době podléhá označení CE, což znamená, že splňuje legislativní požadavky EU. Nyní bude potřeba využívat nový britský ekvivalent UKCA. V případě, že zboží označené značkou CE splňuje i požadavky Velké Británie, lze jej nadále uvádět na britský trh, a to až do 1. 1. 2022, ale existují určité výjimky, kde je třeba použít UKCA již od 1. 1. 2021. Zároveň ovšem nebude značka UKCA uznána v EU, tím pádem bude zboží uváděné na trh EU nadále vyžadovat označení CE (CzechTrade, 2021).

2.4.1 Zavedení kontrol na hranicích

Lze rozlišovat tři druhy kontrol – bezpečnostní, finanční a dozor nad trhem. Z hlediska bezpečnostních kontrol se jedná především o kontroly zboží živočišného a rostlinného původu. Finanční kontroly souvisejí s daněmi a celními prohlášeními. U kontrol dozoru nad trhem se jedná zejména o průmyslové zboží, které musí splňovat určité legislativní požadavky (CzechTrade, 2021).

Dle Celní správy ČR (2021) zavádí Velká Británie od 1. 7. 2021 celkem ve třech fázích celní kontroly veškerého dováženého zboží na své území. Tento třístupňový model se nazývá Border Operating Model neboli hraniční operační model.

První fáze, která je platná od 1. 1. 2021, stanovuje, že obchodníci dovážející standardní zboží zahrnující budou muset podstoupit základní celní požadavky, jako je vedení dostatečné evidence dováženého zboží, a budou mít až šest měsíců na vyplnění celních prohlášení pro britskou finanční a celní správu. Podniky budou muset zvážit také způsob účtování DPH z dováženého zboží. V místě určení nebo v jiných schválených prostorách budou rovněž prováděné fyzické kontroly všech živých zvířat, vysoce rizikových rostlin a rostlinných produktů. Zde bude od začátku potřeba podávat předběžné oznámení a mít i příslušnou zdravotní dokumentaci (GOV.UK, 2020).

Druhá fáze platná od 1. 4. 2021 zahrnuje, že všechny produkty živočišného původu (například maso, krmivo pro zvířata v zájmovém chovu, med, mléko nebo vaječné výrobky) a všechny regulované rostliny a rostlinné produkty budou rovněž vyžadovat předběžné oznámení a příslušnou zdravotní dokumentaci (GOV.UK, 2020).

Poslední fáze stanovuje, že obchodníci přepravující veškeré zboží budou muset učinit úplné celní prohlášení v místě dovozu. Budou požadována úplná prohlášení o bezpečnosti a zabezpečení a u sanitárního a fyto-sanitárního zboží dojde ke zvýšení fyzických kontrol a odebrání vzorků. Kontroly zvířat, rostlin a jejich produktů budou nyní probíhat na hraničních kontrolních stanovištích Velké Británie. Tato fáze bude platná od 1. 7. 2021 (GOV.UK, 2020).

Na celní a hraniční kontroly se začaly připravovat i okolní státy, kterých se brexit a s ním spojené znovuzavedení kontrol týká – Francie, Belgie a Nizozemsko. Tyto země proto vyvinuly digitalizované systémy celních a hraničních kontrol. Společným cílem těchto zemí je zajistit povinnost vývozce, dovozce nebo přepravce doložit potřebné dokumenty předem a snaha o co nejplynulejší přechod hranice bez nutných zdržení. Francouzský systém chytré hranice, zvaný Smart Border, a nizozemský jednotný systém Portbase stojí na spárování všech potřebných dokumentů s SPZ kamionů, což zajišťuje rychlejší odbavení na hranicích. Oproti tomu Belgie prozatím nedisponuje jednotným systémem, dva nejdůležitější belgické přístavy, Antverpy a Zeebrugge, využívají zcela odlišné systémy (CzechTrade, 2021).

2.5 Dopady brexitu na českou politiku vůči EU

Výstižným zhodnocením dopadů brexitu je, že zásadním způsobem ovlivní jak fungování EU, tak i další její rozvoj. Českou republiku nutí dopady brexitu k úvahám, jak tuto změnu promítnout do zájmů, strategií a vizí vzhledem k EU. Proto byly definovány tři možné scénáře dalšího přístupu ČR k EU (Sychra, 2017).

Za scénář č. 1 považuje **posílení vazeb na evropské jádro**. Za zásadní překážku tohoto scénáře je ale považována neúčast Česka v eurozóně, kolem níž je právě evropské jádro soustředěno. Jedním z hlavních důvodů odkládání vstupu ČR do eurozóny je veřejné mínění. Nesouhlas české veřejnosti s přijetím eura související se značnou euroskepsí vůči EU obecně představuje politický problém. V ČR ovšem neprobíhají a ani nejsou nijak podporovány veřejné diskuse o výhodách a nevýhodách vstupu do eurozóny, tím pádem ani nelze očekávat změnu v postojích veřejnosti. Dále bez těchto diskusí nelze zjistit, jaké skutečné důvody má tento veřejný nesouhlas (Sychra, 2017, s. 7-10).

Data z posledních let ukazují na příkladu některých států (např. Řecka, Španělska nebo Portugalska), že společná měna nemusí být vždy ekonomickou výhodou. Opačným příkladem může být například Slovensko, kde pokračoval ekonomický růst i po zavedení měny. Vliv na to mohl mít nárůst přímých zahraničních investic. Neoddiskutovatelným faktem nicméně je, že by Česká republika nepřijetím společné měny nepřišla o vliv na vlastní měnovou politiku (Pána & kol., 2015, s. 18-22).

Přínosy a náklady jednotné měny lze porovnat v tabulce č. 4.

Tabulka č. 4: Přínosy a náklady jednotné měny

PŘÍNOSY	NÁKLADY
Přímé přínosy	Přímé náklady
Pokles transakčních nákladů	Administrativní a technické náklady
Snížení kurzového rizika	Jednorázové zvýšení cen
Zastavení apreciacie a volatility kurzu Kč	Ztráta autonomní měnové a kurz. politiky
Pokles úrokových sazeb	Pokles zisků bankovního sektoru
Transparentnost cen	
Snížení rizika měnové krize	
Nepřímé výnosy	Nepřímé náklady
Růst zahraničního obchodu	Vyšší inflace
Zesílení přílivu přímých zahr. investic	
Růst investic a HDP	

Zdroj: Pána & kol., 2015, s. 18-19, zpracováno autorkou

Jako druhý možný scénář je definováno **posílení vztahů v rámci Visegrádské skupiny**, kterou tvoří vyjma ČR Polsko, Maďarsko a Slovensko. Kromě Německa a Rakouska je právě Polsko, Maďarsko a Slovensko pro ČR důležitými a stabilními partnery. Pokud by tedy Česko nezvládlo svůj odpor vůči eurozóně, jeví se zaměření na posílení vztahů s Visegrádem jako perspektivní varianta. Státy Visegrádské čtyřky sdílí zájmy a názory týkající se například migračních otázek, nároků vůči rozpočtu EU nebo širší absenci pocitu sounáležitosti s EU (Sychra, 2017, s. 10-12).

Poslední možný scénář, **vystoupení ČR z EU** neboli tzv. czexit, je považován za černý a nejméně pravděpodobný scénář, který by měl ovšem na Českou republiku největší dopady. Češi patří mezi země, které hodnotí své členství v EU nejméně pozitivně. To dokazuje provedená analýza, podle které by v roce 2015 při opakovaném konání referenda hlasovalo pro vstup do EU necelých 40 % lidí. V roce 2004 byl přítom tento poměr hlasů na úrovni více než 60 %. Nicméně vzhledem k úzké ekonomické provázanosti s EU by byly ekonomické a politické dopady czexitu obrovské. Zároveň by czexit neřešil problémy rezonující v české společnosti, které se týkají postoje k migraci nebo vstupu do eurozóny (Sychra, 2017, s. 12-15).

Hodač, Lacina & Strejček (2014, s. 172) ve své knize uvádějí, že vystoupením z EU by si jednotlivé státy včetně Česka sice nepomohly, ale ani výrazně nepohoršily. Pro ČR by ovšem bylo ekonomickou katastrofou opuštění jednotného trhu vzhledem k tomu, že státy EU jsou pro ČR adresátem téměř 80 % celkového exportu. Kromě toho by Česko přišlo o právo spolurozhodovat a hlasovat o legislativě, která by se jí stejně nějakým způsobem dotýkala i nadále. V neposlední řadě by ČR také přišla o evropské dotace.

Vystoupení z EU by přitom bylo pro Českou republiku chybným rozhodnutím, jelikož přínosy, které členství v EU přináší, převažují nad negativy. Mezi hlavní přínosy v mezinárodně politické oblasti lze zahrnout např. posílení mezinárodního postavení a bezpečnosti ČR, zastoupení v orgánech EU nebo účast na společné zahraniční a bezpečnostní politice EU. Za výhody v hospodářské oblasti se považuje ekonomická pomoc od EU, otevření obtížně dostupných trhů nebo urychlení ekonomického rozvoje země a růstu životní úrovně obyvatel. Za další přínosy pak lze považovat upevnění hospodářského a politického systému v ČR a posílení práv českých občanů (Rožňák, 2015, s. 185-186).

Závěrem této analýzy je, že pro ČR je nyní klíčové ujasnit si postoj k eurozóně, pokud chce být i nadále součástí evropského jádra. Dále je doporučováno posílit partnerské vztahy se sousedním Německem, zemí, která bude hrát významnou roli v nové architektuře EU (Sychra, 2017, s. 15-16).

2.5.1 Bílá kniha o budoucnosti Evropy

Možné scénáře dopadů brexitu na českou politiku vůči EU souvisejí s dokumentem nazvaným Bílá kniha o budoucnosti Evropy: Cesty jednoty pro EU s 27 členy. Tento dokument byl vydán Evropskou komisí dne 1. 3. 2017 a obsahuje možné scénáře, přičemž každý z nich popisuje, jakým směrem by se mohla EU ubírat do roku 2025 (Břicháček, 2020, s. 39).

Bílá kniha obsahuje celkem pět těchto scénářů. Jednotlivé scénáře jsou stručně popsány, vycházejí z řady možností, ale jsou jen ilustrativní. Tyto scénáře jsou následující:

- 1. scénář: Pokračování v dosavadní praxi,
- 2. scénář: Pouze jednotný trh,
- 3. scénář: Státy, které chtějí, dělají více,
- 4. scénář: Dělat méně, zato efektivněji,

- 5. scénář: Dělat mnohem více společně (Evropská komise, n.d.).

První scénář by v praxi znamenal plynulé pokračování integrace ve stávajících podmínkách, kde by se EU zaměřila na plnění svého reformního programu, a to zejména na posilování jednotného trhu nebo zlepšení koordinace v bezpečnostních záležitostech. V případě druhého scénáře by se jednalo o přeorientování zájmu EU na jednotný trh, který by se stal hlavním důvodem existence EU, a to na úkor jiných oblastí (např. migrace, daní nebo bezpečnosti). Cíle třetího scénáře jsou obdobné prvnímu scénáři s rozdílem přistoupení některých členských států k užší integraci ve vybraných oblastech, jako např. obraně, harmonizaci daní nebo sociální politiky. Čtvrtý možný scénář zahrnuje zaměření EU na vybrané důležité oblasti, a naopak utlumení nebo zastavení méně přínosných záležitostí. Za možné prioritní sféry lze u čtvrtého scénáře považovat např. hospodářskou a měnovou unii, zahraniční politiku, obranu nebo vnitřní bezpečnost. U posledního scénáře EU předpokládá získání více kompetencí a rozhodovacích pravomocí, jejichž výsledkem by se stalo prohloubení a zintenzivnění spolupráce mezi jednotlivými členskými státy (Břicháček, 2020, s. 41-47).

3 GZ Media, a. s.

Obsahem této kapitoly je představení společnosti GZ Media, a. s. a jejích produktů, která byla vybrána jako konkrétní podnikatelský subjekt pro implementaci teoretických poznatků z oblasti dopadů brexitu. Tento subjekt byl pro zpracování praktické části diplomové práce zvolen proto, že se brexit společnosti dotýká významným způsobem vzhledem k počtu britských zákazníků a tržbám za prodané zboží do Spojeného království.

3.1 Představení společnosti

GZ Media je akciová společnost, jejímž hlavním předmětem podnikání je rozmnožování nosičů zvuku, tiskárenská výroba a kompletace. Společnost je zapsána do obchodního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze. Společnost vznikla v roce 2007 jako GZ Digital Media, a. s. V roce 2014 byla přejmenována na současný název GZ Media, a. s. Sídlo společnosti je ve středočeské Loděnici, Tovární 340, PSČ 267 12. Základní kapitál společnosti k 31. 12. 2019 činil 115 624 tis. Kč (Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2021).

Společnost GZ Media, a. s. je firma s tradicí již od roku 1948. Zkratka GZ v jejím názvu označuje „Gramofonové závody“. Vypracovala se na světového lídra výroby gramofonových desek, nabízí ovšem i nejkompexnější polygrafickou výrobu a významně rozšiřuje svou činnost výroby luxusních obalů. Kromě sídla v Loděnici u Berouna má GZ Media také pobočku v jihočeské Soběslavi. Společnosti dále patří od roku 2017 lisovna Precision Record Pressing v Kanadě a od roku 2018 i francouzská lisovna CD/DVD SNA. Dále v roce 2018 GZ Media akvizovala PBtisk v Příbrami, předního českého výrobce knih a knihařského zpracování (GZ Media, 2019).

K vylisování první gramofonové desky došlo až v roce 1951, tři roky po založení společnosti. GZ Media tedy v roce 2021 oslaví své jubileum – 70 let od vylisování první desky. Kromě lisování gramofonových desek se GZ Media zaměřuje i na výrobu CD, a to již od roku 1988, zájem o ně ovšem rok od roku klesá. V roce 2017 byl založen vlastní nadační fond společnosti s názvem Gramofond. O rok později dosáhla společnost rekordu – vyrobila za den 106 000 ks gramofonových desek. Zároveň je v posledních třech letech schopna vyrobit ročně přes 30 mil. ks gramofonových desek, což je například oproti roku 2015 dvojnásobek (GZ Vinyl, 2020).

Dle Doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků, malých a středních podniků (dále jen „MSP“), jsou za MSP považovány takové, jejichž maximální počet zaměstnanců je 250, roční obrat nepřesahuje 50 000 000 EUR, celková bilance činí maximálně 43 000 000 EUR a je splněno kritérium nezávislosti, kde nesmí být více než 25 % kapitálu v držení jednoho či více podniků, které nesplňují kritérium MSP (Doporučení Komise č. 2003/361/ES, 2003).

Dle Výroční zprávy z roku 2019 má společnost přibližně 1 900 zaměstnanců, její tržby dosáhly téměř 3 mld. Kč a aktiva společnosti činila 2,87 mld. Kč. Společnost tedy žádné z kritérií MSP nesplňuje a řadí se tak mezi velké podniky (Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2021).

Z výroční zprávy společnosti dále vyplývá, že společnost ovládá celkem dvanáct osob. Kromě výše zmíněných firem v Kanadě a Francii, nebo příbramského PBtisku a nadačního fondu Gramofond, také například americkou lisovnu Memphis Record Pressings LLC. Společnost vlastní se 100% podílem také britskou dceřinou společnost GZ Digital Media UK, Ltd. Její úlohou je zajišťování prodeje ve Velké Británii (Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2021).

Předsedou představenstva a spolujednatel společnosti je pan Ing. Zdeněk Pelc, CSc., který se zasloužil o růst společnosti. Dle webového portálu Forbes.cz (2021) je pan Pelc se svým jménem ve výši 4 mld. Kč považován za 60. nejbohatšího Čecha pro rok 2020, přičemž si oproti předchozímu roku ve výši svého majetku polepšil o 0,3 mld. Kč. Jiný článek na tomto portálu uvádí, že se předseda představenstva společnosti GZ Media, a. s. stal výhercem prestižní soutěže EY Podnikatel roku 2015 (Forbes, 2016).

Na obrázku č. 3 je zobrazeno logo společnosti.

Obrázek č. 3: Logo společnosti GZ Media, a. s.

Zdroj: GZ Media, a. s., 2019

3.2 Nabízené produkty

Jak již bylo zmíněno v textu výše, hlavním předmětem společnosti je výroba gramofonových desek, ve které je GZ Media světovým lídrem. Vyrábí desky nejrůznějších velikostí, barev a tvarů, společnost se snaží být flexibilní a věnovat se požadavkům zákazníků individuálně. Především v poslední době se společnost zaměřuje na tzv. bespoke neboli produkty vyrobené na míru. Kromě samotných desek společnost vytváří i obaly v různých podobách, které poté společně s deskami i kompletuje. Zákazníkovi tak přijde již hotový produkt určený rovnou k prodeji. Mezi nejvýznamnější zákazníky společnosti z hudebního průmyslu patří např. Universal nebo Sony Music. V GZ Media se lisovaly desky Karla Gotta, U2 nebo Beatles (GZ Vinyl, 2020).

Při vzestupu trendu CD a úpadku gramofonových desek byla společnost schopna přetransformovat výrobu a přizpůsobit se poptávce na trhu. CD se začaly vyrábět roku 1988 a jejich podíl na celkové výrobě byl ještě na přelomu století třičtvrtinový. V posledních letech už ovšem opět jasně převládají gramofonové desky, jejichž trend se vrací, a poptávka po CD rok od roku výrazně klesá (GZ Vinyl, 2020).

GZ Media dále vyrábí luxusní boxy na alkohol (Diplomatico, Johny Walker Blue Label) nebo úložné boxy do domácností pro IKEA. Významným zákazníkem je také SAMSUNG, pro který se vyrábí krabičky na mobilní telefony (Štěrba, n.d.).

Z hlediska polygrafie se společnost taktéž rozvíjí. Je schopna vyrobit různé brožury nebo knihy, např. pro známé společnosti HP či Canon. Zároveň nabízí nejkompletnější polygrafický servis v ČR. Z dalších činností pak lze zmínit např. kompletace SIM karet pro mobilní operátory nebo výroba produktů společnosti Symantec, výrobce antivirových programů (Štěrba, n.d.).

Obrázek č. 4: Vybrané nabízené produkty společnosti GZ Media, a. s.

Zdroj: GZ Media, a. s., 2019

4 Dopady brexitu na společnost GZ Media, a. s.

Následující kapitola představuje praktickou část diplomové práce, kde dochází k aplikaci zjištěných teoretických poznatků z oblasti dopadů brexitu na konkrétní podnikatelský subjekt, jedná se tedy o stěžejní část práce.

4.1 Obchod společnosti GZ Media s britskými společnostmi

Tato podkapitola má za cíl uvést do obchodu vybraného podnikatelského subjektu s britskými společnostmi, blíže analyzovat tyto obchody a zjistit důležitost britského trhu pro společnost.

4.1.1 Vývoz zboží do Velké Británie

GZ Media vyváží zboží pro přibližně 250 britských zákazníků, čímž je Velká Británie pro společnost 3. nejdůležitějším vývozním státem. Tržby dle země dodání v posledních čtyřech letech zobrazuje tabulka č. 5, přičemž tržby za rok 2020 jsou vyjádřeny jen za prvních deset měsíců roku. Poslední sloupeček tabulky proto zobrazuje očekávané tržby za celý rok. Z této tabulky je patrné, že tržby za zboží dovezené do Velké Británie každým rokem rostou, zvyšuje se tím tedy i její podíl na celkových vývozech společnosti.

Tabulka č. 5: Tržby dle země dodání v letech 2017-2020 (v mil. Kč)

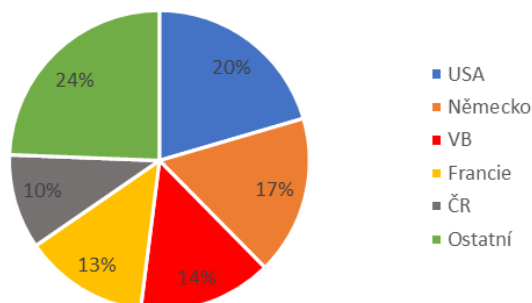
Země	2017	2018	2019	2020 *	2020 EST
USA	389	425	516	458	550
Německo	582	568	434	384	460
Velká Británie	324	337	354	322	387
Francie	278	309	395	300	360
ČR	372	345	320	229	274
Ostatní	617	531	748	545	655
CELKEM	2 562	2 514	2 766	2 239	2 686
Podíl Velké Británie	12,7 %	13,4 %	12,8 %	14,4 %	14,4 %

Zdroj: GZ Media, a. s., 2020, zpracováno autorkou

Graf podílu vývozu do jednotlivých zemí na tržbách v lednu-říjnu roku 2020 zobrazuje obrázek č. 5. Podíl Velké Británie na celkových tržbách je po USA a Německu třetí nejvyšší. Následují ji Francie a ČR. Ostatní země tvoří 24% podíl na celkových tržbách.

Obrázek č. 5: Podíl vývozu do jednotlivých zemí na tržbách v roce 2020

Podíl vývozu do jednotlivých zemí na tržbách

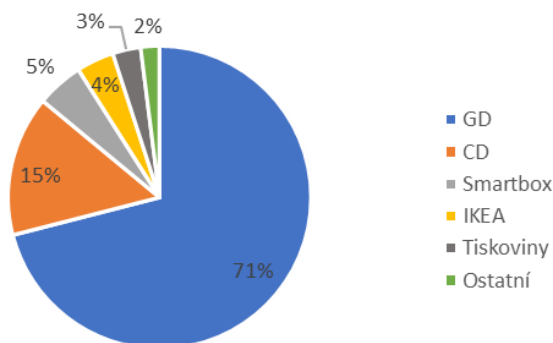

Zdroj: GZ Media, a. s., 2020, zpracováno autorkou

Pro lepší přehled byl do úvodní analýzy přidán graf podílu jednotlivých druhů zboží vyvážených do Velké Británie v roce 2020 (viz obrázek č. 6). Téměř tři čtvrtiny vývozu do Velké Británie společností GZ Media tvoří gramofonové desky. Společně s prodejem CD pak tvoří 86 % celkových vývozu. Z tohoto grafu lze tedy vyvodit, že většinu vývozu společností do Velké Británie tvoří hudební nosiče.

Obrázek č. 6: Podíl jednotlivých druhů zboží vyvážených do Velké Británie v roce 2020

Podíl druhů zboží vyváženého do Velké Británie

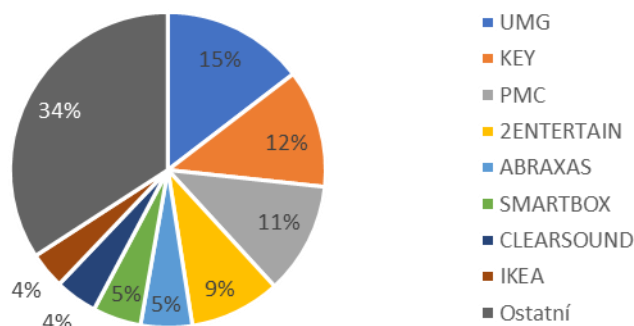

Zdroj: GZ Media, a. s., 2020, zpracováno autorkou

Následující graf na obrázku č. 7 pak zobrazuje podíl jednotlivých britských zákazníků na tržbách v lednu-říjnu 2020. Prvních pět zákazníků s nejvyššími tržbami ve sledovaném období (UMG, KEY, PMC, 2CERTAIN a ABRAXAS) jsou zákazníci z hudebního průmyslu, jedná se tedy především o prodeje gramofonových desek. Zákazníkům SMARTBOX a IKEA jsou pak dodávány tiskoviny a boxy.

Obrázek č. 7: Podíl jednotlivých britských zákazníků na tržbách v roce 2020

Podíl britských zákazníků na tržbách

Zdroj: GZ Media, a. s., 2020, zpracováno autorkou

Z hlediska výše uvedené analýzy lze konstatovat, že je Velká Británie pro společnost GZ Media, a. s. významnou zemí z hlediska vývozu.

4.1.2 Doprava zboží do Velké Británie

Doprava zboží do Velké Británie probíhá především pomocí pozemní nákladní dopravy. U expresních zásilek společnost využívá leteckou dopravu. Za období 1. 1. - 1. 10. 2020 bylo do Velké Británie odesláno celkem 11 448 zásilek na 666 nákladových listech. Celkové náklady na dopravu za stejné období činily částku ve výši téměř 14,7 mil. Kč (GZ Media, a. s., 2020).

Konkrétní přehled dopravy do Velké Británie za prvních deset měsíců roku 2020 zobrazuje tabulka č. 6. Z této tabulky vyplývá, že jednoznačně největším dopravcem zboží je společnost Schenker. Následuje ho společnost DHL a Alset. Tyto tři dopravní společnosti byly v loňském roce v drtivé většině dopravcem zboží do Velké Británie.

Tabulka č. 6: Doprava zboží do Velké Británie v období 1. 1. – 31. 10. 2020

Dopravce	Náklady společnosti	Počet zásilek
Schenker	12 902 925 Kč	7 212
DHL	1 176 677 Kč	1 844
Alset	518 236 Kč	50
Ostatní	64 973 Kč	2 342
CELKEM	14 662 811 Kč	11 448

Zdroj: GZ Media, a. s., 2020, zpracováno autorkou

4.1.3 Dovoz zboží z Velké Británie

Z hlediska dovozu není Velká Británie pro společnost tak významným obchodním partnerem, jako je tomu u vývozu. Britští dodavatelé tvoří jen přibližně 1 % podílu z celkových dovozů. GZ Media je závislá na dovozu zásob, především se jedná o materiál ke zpracování finálních produktů (IFS, 2021).

GZ Media nejvíce dováží z Německa, Francie, Finska nebo Dánska. V roce 2020 byli největšími dodavateli tyto společnosti:

VINNOLIT: německý výrobce granulátu používaného k výrobě gramofonových desek. GZ Media nakupovala v roce 2020 od tohoto dodavatele celkem za 130 mil. Kč.

METSABOARD: finský výrobce lepenky. Výše nákupů u tohoto dodavatele činila pro společnost GZ Media v roce 2020 celkem 78 mil. Kč.

SOLIDUS SOLUTIONS: nizozemská společnost zabývající se prodejem obalových materiálů. Nákupy GZ Media u této společnosti činily v roce 2020 celkem 55 mil. Kč (IFS, 2021).

Z pohledu nákupů z Velké Británie jsou klíčovými dodavateli společnosti zabývající se prodejem papírových materiálů, konkrétně se jedná o společnosti James Cropper Speciality Papers Ltd., Paperback Ltd. a S Paper, s. r. o., která je ovšem českou firmou a přeprořádá materiál z Velké Británie. V tomto případě jde tedy materiál přímo z Velké Británie jen v některých případech (IFS, 2021).

Zvláštní skupinou dodavatele je společnost Oury Clark, která poskytuje společnosti GZ Media daňové poradenství a zpracovává DPH ve Velké Británii. Jedná se tedy o poskytování služeb (IFS, 2021).

4.2 Prodej do Velké Británie před 1. 1. 2021

Zadání: Společnost GZ Media prodala společnosti A, registrované k dani ve Velké Británii, gramofonové desky v hodnotě 300 000 Kč. Zboží bylo odesláno z Loděnice 5. 12. 2020 a do Velké Británie dorazilo 7. 12. 2020. Fakturu za zboží vystavila společnost GZ Media dne 10. 12. 2020.

Vzhledem k situaci, že byla Velká Británie před 1. 1. 2021 v přechodném období brexitu a byla stále považována za člena jednotného trhu a celní unie, lze prodej považovat za dodání zboží do jiného členského státu (dále jen „JČS“).

Dle Zákona č. 235/2004 Sb., o DPH, je dodání zboží do JČS osvobozeno od DPH s nárokem na odpočet, a to za podmínky, že odběratel ve Velké Británii je plátcem daně a že je zboží odesláno do jiného členského státu. Jelikož byl daňový doklad vystaven před patnáctým dnem měsíce následujícího po měsíci, v němž bylo zboží pořízeno, musí plátce toto uskutečnění dodání přiznat ke dni vystavení daňového dokladu (Marková, 2021, s. 122).

Řešení: Společnost GZ Media má povinnost přiznat uskutečnění dodání k 10. 12. 2020. Položku 300 000 Kč přizná v daňovém přiznání za prosinec a za předpokladu, že se prokáže fakturou za dopravu, kamionovým nákladním listem nebo dodacím listem, bude osvobozena od DPH.

Obrázek č. 8: Daňové přiznání za prodej zboží do Velké Británie před brexitem

II. Ostatní plnění a plnění s místem plnění mimo tuzemsko s nárokem na odpočet daně		
	ř.	Hodnota
Dodání zboží do jiného členského státu (§ 64) (?)	20	<input type="text" value="300 000"/>
Poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě vymezených v § 102 odst. 1 písm. d) a odst. 2 (?)	21	<input type="text"/>
Vývoz zboží (§ 66) (?)	22	<input type="text"/>
Dodání nového dopravního prostředku osobě neregistrované k dani v jiném členském státě (§ 19 odst. 4) (?)	23	<input type="text"/>
Zasílání zboží do jiného členského státu (§ 8) (?)	24	<input type="text"/>
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) - dodavatel zboží nebo poskytovatel služeb (?)	25	<input type="text"/>
Ostatní uskutečněná plnění s nárokem na odpočet daně (např. § 24a, § 67, § 68, § 69, § 70, § 89, § 90, § 92) (?)	26	<input type="text"/>

Zdroj: Generální finanční ředitelství, 2021, zpracováno autorkou

4.2.1 Prodej do Velké Británie v režimu reverse charge

Pro porovnání byl do této kapitoly přiřazen i prodej do Velké Británie v režimu reverse charge neboli přenesené daňové povinnosti, kdy je povinnost přiznání a odvedení daně přeneseno z dodavatele na odběratele.

Z pohledu dodavatele neboli společnosti GZ Media se řešení případové studie oproti předchozímu liší pouze tím, že částka 300 000 Kč za prodané zboží bude v daňovém přiznání zobrazena v řádku č. 25. Na vydané faktuře musí společnost uvést, že „daň odvede zákazník“. DPH ani v tomto případě nebude ve společnosti GZ Media účtováno.

4.3 Prodej do Velké Británie po 1. 1. 2021

Zadání: Společnost GZ Media prodala společnosti B, registrované k dani ve Velké Británii, gramofonové desky v hodnotě 300 000 Kč včetně dopravy. Zboží bylo odesláno

z Loděnice 5. 4. 2021 a do Velké Británie dorazilo 7. 4. 2021, přičemž EU opustilo dne 6. 4. 2021. Fakturu za zboží vystavila společnost GZ Media dne 10. 4. 2021.

Od 1. 1. 2021 nepatří Velká Británie mezi JČS, ale řadí se mezi třetí země, jelikož již není členem jednotného trhu EU a celní unie.

Z pohledu Zákona č. 235/2004 Sb., o DPH se při dodání zboží do třetí země za den uskutečnění plnění považuje den výstupu zboží z území EU. Vývozem zboží se rozumí výstup zboží z území EU na území třetí země, pokud bylo zboží propuštěno do celního režimu vývozu, pasivního zušlechťovacího styku nebo vnějšího tranzitu, případně bylo zpětně vyvezeno. Aby byl vývoz osvobozen od DPH, musí hradit přepravu prodávající nebo kupující a kupující nesmí mít sídlo ani provozovnu v ČR. Výstup zboží z území EU musí plátce prokázat rozhodnutím celního úřadu o vývozu zboží do třetí země, u kterého je potvrzen výstup zboží z území EU, případně jinými důkazními prostředky (např. ústním celním prohlášením) (Marková, 2021, s. 131).

Přestože se nyní již nelze vyhnout celnímu řízení při obchodu s Velkou Británií, vzhledem k uzavřené Dohodě o spolupráci lze i přesto uplatnit nulová cla a poplatky. Podmínky pro vyřízení celních náležitostí a nulové sazby cla a poplatků jsou u vývozu zboží do Velké Británie následující:

- Je potřeba mít EU EORI i GB EORI (evropské i britské identifikační číslo),
- zboží musí mít prokázaný preferenční původ,
- musí být vyplněn VDD doklad,
- je potřeba mít zajištěnou certifikaci zboží UKCA.

4.3.1 Prodej do Velké Británie s prokázaným preferenčním původem zboží

Řešení: V případě, že je společnost GZ Media registrována v systému REX a prokázala preferenční původ svého vyváženého zboží, nebude zboží po příjezdu do Velké Británie podléhat clu. Postup přepravy je pak takový, že před samotným odjezdem zboží ze společnosti musí GZ Media vystavit VDD. Tento dokument se musí následně vrátit na celnici v ČR poté, co zboží opustí EU. Tím dojde k prokázání vývozu zboží do třetí země a jeho výstupu z území EU.

Z hlediska DPH má společnost GZ Media povinnost přiznat uskutečnění dodání k 6. 4. 2021, tedy ke dni, kdy zboží opustilo hranice EU. Položku 300 000 Kč přizná v daňovém přiznání za duben a jelikož GZ Media hradí dopravu, bude vývoz osvobozen od DPH.

Obrázek č. 9: Daňové priznání za prodej zboží do Velké Británie po brexitu

II. Ostatní plnění a plnění s místem plnění mimo tuzemsko s nárokem na odpočet daně	
	ř. Hodnota
Dodání zboží do jiného členského státu (§ 64) (?)	20 <input type="text"/>
Poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě vymezených v § 102 odst. 1 písm. d) a odst. 2 (?)	21 <input type="text"/>
Vývoz zboží (§ 66) (?)	22 <input type="text" value="300 000"/>
Dodání nového dopravního prostředku osobě neregistrované k dani v jiném členském státě (§ 19 odst. 4) (?)	23 <input type="text"/>
Zasílání zboží do jiného členského státu (§ 8) (?)	24 <input type="text"/>
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) - dodavatel zboží nebo poskytovatel služeb (?)	25 <input type="text"/>
Ostatní uskutečněná plnění s nárokem na odpočet daně (např. § 24a, § 67, § 68, § 69, § 70, § 89, § 90, § 92) (?)	26 <input type="text"/>

Zdroj: Generální finanční ředitelství, 2021, zpracováno autorkou

4.3.2 Prodej do Velké Británie bez prokázání preferenčního původu zboží

Řešení: V případě, že společnost GZ Media jakožto dodavatel neprokáže preferenční původ zboží, bude zásilka po příjezdu do Velké Británie podléhat clo. To navýší cenu zboží.

Z pohledu společnosti GZ Media je postup stejný jako v případě prokázání preferenčního původu zboží. Clo bude vyměřeno až po vstupu zboží na území Velké Británie.

Celní poplatek je počítán z hodnoty zboží. Dle celního sazebníku činí sazba cla na gramofonové desky 6 %. Výpočet tedy bude následující:

Výpočet cla: $300\,000\text{ Kč} * 0,06 = 18\,000\text{ Kč}$

Z důvodu neprokázání původu zboží by se tedy zvedla cena zboží o clo v hodnotě 18 000 Kč na celkovou částku **318 000 Kč**.

Výši cla lze také zjistit na webových stránkách Celní správy ČR, která poskytuje možnost výpočtu cla dle aplikace TARIC CZ. Postup výpočtu cla přes aplikaci je zobrazen v obrázku č. 10.

Obrázek č. 10: Výpočet cla při prodeji do Velké Británie bez prokázaného preferenčního původu dle aplikace TARIC CZ

Taric CZ

Výsledek výpočtu celního dluhu dle TARIC CZ

[Zpět na hlavní stránku](#)

(A) Datum simulace:	06.04.2021	(15) Země odeslání:	CZ
(33) Nomenklatura zboží:	8519201000	(33) Přídavné kódy:	
(34) Země (region) původu:	CZ	(38) Vlastní hmotnost (kg):	0
(36) Kód preference:	100	(39) Kvóta:	
(44) Certifikáty:		(47) Celní hodnota (Kč):	300000
(44) Vedlejší výdaje (Kč):	0	CIF cena (Kč):	0

Množství zboží:

(31) Popis zboží: Přístroje pro záznam nebo reprodukci zvuku
- Přístroje spouštěné pomocí mincí, bankovek, bankomatových karet, žetonů nebo jiného způsobu placení

Poplatky k zaplacení:

Předpis	Typ	Základ	Sazba	Částka [Kč]
R1549/06 (C103)	A00	300 000,00 Kč	6,00 %	18 000,00

Zdroj: Celní správa ČR, 2021, zpracováno autorkou

4.4 Nákup z Velké Británie před 1. 1. 2021

Zadání: Společnost C, registrovaná k dani ve Velké Británii, dodala společnosti GZ Media speciální součástku do stroje ve výši 8 800 GBP i s dopravou. Dodávku zboží zajistila společnost C a objednaný materiál dorazil do GZ Media dne 1. 12. 2020. Fakturu společnost GZ Media obdržela 5. 12. 2020.

Z hlediska nákupu z Velké Británie před 1. 1. 2021, kdy byla Velká Británie v přechodném období brexitu a byla stále považována za člena jednotného trhu a celní unie, lze nákup považovat za pořízení zboží z JČS.

Jak uvádí Zákon č. 235/2004 Sb., o DPH, pořízení zboží z JČS je předmětem DPH. Jelikož je místem plnění tuzemsko, bude DPH odvedena společností GZ Media v ČR. Protože byl daňový doklad vystaven před patnáctým dnem měsíce následujícího po měsíci, v němž bylo zboží pořízeno, musí plátce toto uskutečnění dodání přiznat ke dni vystavení daňového dokladu (Marková, 2021, s. 122).

Řešení: V první řadě je potřeba přepočítat fakturu na českou měnu dle devizového kurzu stanoveného ČNB, a to ke dni vystavení daňového dokladu. Za předpokladu, že byl kurz ČNB stanoven na 29,5 Kč/GBP, je výpočet následující:

Přepočet měny: $8\,800 \cdot 29,5 = 259\,600$ Kč

Z přepočtu měny se dále vyjádří výše DPH, jehož sazba je v případě speciální součástky do stroje stanovena na 21 %.

Výpočet DPH: $259\,600 \cdot 0,21 = 54\,516$ Kč

Společnost GZ Media má tedy daňovou povinnost ke dni 5. 12. 2020 ve výši 54 516 Kč. Tuto daňovou povinnost přiznává za měsíc prosinec v elektronickém daňovém přiznání.

Obrázek č. 11: Daňové přiznání za nákup součástky do stroje z Velké Británie před brexitem

I. Zdanitelná plnění				
	sazba	ř.	Základ daně	Daň na výstupu
<u>Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (?)</u>	základní	1		
	snižovaná	2		
<u>Pořízení zboží z jiného členského státu (§ 16, §17 odst. 6 písm. e), § 19 odst. 3/§ 19 odst. 6), (?)</u>	základní	3	259 600	54 516
	snižovaná	4		
<u>Přijetí služby s místem plnění podle § 9 odst. 1 od osoby registrované k dani v jiném členském státě, (?)</u>	základní	5		
	snižovaná	6		
<u>Dovoz zboží (§ 23) (?)</u>	základní	7		
	snižovaná	8		
<u>Pořízení nového dopravního prostředku (§ 19 odst. 4/§ 19 odst. 6) (?)</u>		9		
<u>Režim ořesení daňové povinnosti (§ 92a) - odběratel zboží nebo příjemce služeb (?)</u>	základní	10		
	snižovaná	11		
<u>Ostatní zdanitelná plnění, u kterých je povinnost přiznat daň při jejich přijetí (§ 108), (?)</u>	základní	12		
	snižovaná	13		

Zdroj: Generální finanční ředitelství, 2021, zpracováno autorkou

4.4.1 Nákup z Velké Británie v režimu reverse charge

Za předpokladu stejného zadání jako v kapitole 4.4 bude nasimulováno, jakým způsobem se vykazuje reverse charge z pohledu odběratele neboli osoby, na kterou je přenesena daňová povinnost.

Řešení: Z hlediska přepočtu měny a výpočtu DPH je příklad stejný, jako v předchozím případě. Cena dodané součástky tedy činí 259 600 Kč a 21 % DPH je v celkové částce 54 516 Kč. Na přijaté faktuře je ovšem uvedeno, že „daň odvede zákazník“. Liší se tedy postup vyplnění daňového přiznání.

V první části dojde k samovyměření DPH, kterým společnost GZ Media jakožto odběratel přiznává povinnost daň odvést.

Obrázek č. 12: Daňové přiznání k nákupu součástky do stroje z Velké Británie v režimu reverse charge - samovyměření

I. Zdanitelná plnění				
	sazba	ř.	Základ daně	Daň na výstupu
Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (2)	základní	1		
	snížená	2		
Pořízení zboží z jiného členského státu (§ 16, § 17 odst. 6 písm. e), § 19 odst. 3/§ 19 odst. 6) (2)	základní	3		
	snížená	4		
Přijetí služby s místem plnění podle § 9 odst. 1 od osoby registrované k dani v jiném členském státě (2)	základní	5		
	snížená	6		
Dovoz zboží (§ 23) (2)	základní	7		
	snížená	8		
Pořízení nového dopravního prostředku (§ 19 odst. 4/§ 19 odst. 6) (2)		9		
	základní	10	259 600	54 516
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) - odběratel zboží nebo příjemce služeb (2)	snížená	11		
	základní	12		
Ostatní zdanitelná plnění, u kterých je povinnost přiznat daň při jejich přijetí (§ 108) (2)	snížená	13		

Zdroj: Generální finanční ředitelství, 2021, zpracováno autorkou

V druhé části pak dojde k vyměření stejné výše na řádek č. 43, kde dochází k nároku na odpočet DPH.

Obrázek č. 13: Daňové přiznání k nákupu součástky do stroje z Velké Británie v režimu reverse charge – nárok na odpočet DPH

IV. Nárok na odpočet daně					
	sazba	ř.	Základ daně	V plné výši	Krácený odpočet
Z přijatých zdanitelných plnění od plátců (2)	základní	40			
	snížená	41			
Při dovozu zboží, kdy je správcem daně celním úřad (2)		42			
Ze zdanitelných plnění vykázaných na řádcích 3 až 13 (2)	základní	43	259 600	54 516	
	snížená	44			
Korekce odpočtů daně podle § 75, § 77, § 79 až § 79d (2)		45			
Odpočet daně celkem (40+41+42+43+44+45) (2)		46		54 516	
Hodnota pořízeného majetku vymezeného v § 4 odst. 4 písm. d) a e) (2)		47			

Zdroj: Generální finanční ředitelství, 2021, zpracováno autorkou

Specifické je v tomto případě i účtování reverse charge z pohledu odběratele, kdy nejdříve u samovyměření dochází k zaúčtování daně na straně D a souvztažně k vyrovnání účtu k DPH na MD. Následně dochází k nároku na odpočet, dojde tedy k přeúčtování daně na MD a na straně D se vyruší vyrovnávací účet (viz tabulka č. 7).

Tabulka č. 7: Zaúčtování reverse charge z pohledu odběratele

	Částka	MD	D
Nákup materiálu z Velké Británie	259 600 Kč	111	321
Samovyměření DPH	54 516 Kč	349	343
Nárok na odpočet	54 516 Kč	343	349

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

4.5 Nákup z Velké Británie po 1. 1. 2021

Zadání: Společnost D, registrovaná k dani ve Velké Británii, dodala společnosti GZ Media speciální součástku do stroje ve výši 8 800 GBP i s dopravou. Dodávku zboží zajistila společnost D a objednaný materiál dorazil do GZ Media dne 1. 4. 2021. Fakturu společnost GZ Media obdržela 5. 4. 2021.

Z hlediska nákupu z Velké Británie opět platí, že se Velká Británie již neřadí mezi JČS, ale řadí se mezi třetí země vzhledem k tomu, že není členem jednotného trhu EU a celní unie. Z pohledu nákupu se tedy již nejedná o „pořízení zboží“, ale o „dovoz zboží“.

Z pohledu Zákona č. 235/2004 Sb., o DPH je dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku předmětem daně. Dovozem zboží se rozumí vstup zboží ze třetí země na území EU. Za daňový doklad při dovozu zboží do tuzemska je považováno buď rozhodnutí o propuštění zboží do celního režimu, ve kterém vznikla povinnost přiznat nebo zaplatit daň, nebo nějaké jiné rozhodnutí o vyměřené dani, které bylo vydané celním úřadem, pokud je daň zaplacená (např. platební výměr). Základem daně při dovozu zboží se rozumí součet základu pro vyměření cla, včetně cla, dávek a poplatků splatných z důvodu dovozu zboží, dále pak vedlejších výdajů vzniklých do prvního místa určení v tuzemsku, popřípadě do dalšího místa určení na území EU, a příslušné spotřební daně. Základem pro vyměření cla je hodnota dováženého zboží a hodnota dopravy mimo EU (Marková, 2021, s. 123-136).

Ani v tomto případě se proto již nelze vyhnout celnímu řízení při obchodu s Velkou Británií, ale i zde lze uplatnit nulová cla a poplatky. Podmínky pro vyřízení celních náležitostí a nulové sazby cla a poplatků jsou u dovozu zboží z Velké Británie následující:

- Je potřeba mít EU EORI i GB EORI (evropské i britské identifikační číslo),
- zboží musí mít prokázaný preferenční původ,

- musí být vyplněn JSD doklad.

V rámci této případové studie budou představené dvě možné řešení, a to postup výpočtu daně v případě prokázání a neprokázání preferenčního původu zboží.

4.5.1 Nákup z Velké Británie s prokázáním preferenčním původem zboží

Řešení: Postup výpočtu bude obdobný jako v případě nákupu před brexitem. Liší se ovšem vykázáním v daňovém přiznání, kde je potřeba daň na výstupu zahrnout do řádku dovozu. Dále se nákup zboží po brexitu liší zvýšeným počtem formálních dokladů potřebných k provedení obchodu. Musí být vyplněn JSD doklad.

V první řadě je tedy opět potřeba přepočítat fakturu na českou měnu dle devizového kurzu stanoveného ČNB ke dni vystavení daňového dokladu. Za předpokladu, že byl kurz ČNB stanoven na 29,5 Kč/GBP, je výpočet následující:

Přepočet měny: $8\,800 \cdot 29,5 = 259\,600$ Kč

Z přepočtu měny se dále vyjádří výše DPH, jehož sazba je v případě speciální součástky do stroje stanovena na 21 %.

Výpočet DPH: $259\,600 \cdot 0,21 = 54\,516$ Kč

Společnost GZ Media má tedy daňovou povinnost ke dni 5. 4. 2021 ve výši 54 516 Kč. Tuto daňovou povinnost přizná v elektronickém daňovém přiznání za měsíc duben. V případě použití tohoto plnění pro svou ekonomickou činnost bude mít nárok na odpočet v odpovídající výši.

Obrázek č. 14: Daňové přiznání za nákup součástky do stroje z Velké Británie po brexitu s prokázáním preferenčním původem zboží

I. Zdanitelná plnění				
	sazba	ř.	Základ daně	Daň na výstupu
Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (?)	základní	1		
	snížená	2		
Pořízení zboží z jiného členského státu (§ 16, §17 odst. 6 písm. e), § 19 odst. 3/§ 19 odst. 6) (?)	základní	3		
	snížená	4		
Příjemci služby s místem plnění podle § 9 odst. 1 od osoby registrované k dani v jiném členském státě (?)	základní	5		
	snížená	6		
Dovoz zboží (§ 23) (?)	základní	7	259 600	54 516
	snížená	8		
Pořízení nového dopravního prostředku (§ 19 odst. 4/§ 19 odst. 6) (?)		9		
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) - odběratel zboží nebo příjemce služeb (?)	základní	10		
	snížená	11		
Ostatní zdanitelná plnění, u kterých je povinnost přiznat daň při jejich přijetí (§ 108) (?)	základní	12		
	snížená	13		

Zdroj: Generální finanční ředitelství, 2021, zpracováno autorkou

4.5.2 Nákup z Velké Británie bez prokázaného preferenčního původu zboží

Řešení: Přepočtení měny bude shodný jako v předchozím případě. Společnost GZ Media má tedy závazek vůči dodavateli ve výši 259 600 Kč. V případě, že společnost D jakožto dodavatel neprokáže preferenční původ zboží, bude zásilka po příjezdu z Velké Británie podléhat clu. To navýší cenu zboží.

Celní poplatek je počítán z hodnoty zboží. Dle celního sazebníku činí sazba cla pro součástky do stroje 2,7 %. Výpočet tedy bude následující:

Výpočet cla: $259\,600\text{ Kč} \cdot 0,027 = 7\,010\text{ Kč}$

Dále je potřeba vypočítat daňovou povinnost společnosti GZ Media. Hodnotu DPH lze zjistit z hodnoty zboží a vedlejších nákladů, do kterých se započítává i clo. Základ daně tedy bude následující:

Základ daně: $259\,600 + 7\,010 = 266\,610\text{ Kč}$

Výpočet DPH: $266\,610 \cdot 0,21 = 55\,988,10\text{ Kč}$

Výši cla lze také zjistit na webových stránkách Celní správy ČR, která poskytuje možnost výpočtu cla dle aplikace TARIC CZ. Postup výpočtu cla přes aplikaci je zobrazen v obrázku č. 15.

Obrázek č. 15: Výpočet cla při nákupu z Velké Británie bez prokázaného preferenčního původu dle aplikace TARIC CZ

Taric CZ
Výsledek výpočtu celního dluhu dle TARIC CZ

[Zpět na hlavní stránku](#)

(A) Datum simulace:	05.04.2021	(15) Země odeslání:	GB
(33) Nomenklatura zboží:	8207309000	(33) Přídavné kódy:	
(34) Země (region) původu:	GB	(38) Vlastní hmotnost (kg):	0
(36) Kód preference:	100	(39) Kvóta:	
(44) Certifikáty:		(47) Celní hodnota (Kč):	259600
(44) Vedlejší výdaje (Kč):	0	CIF cena (Kč):	0

Množství zboží:
(31) Popis zboží: Vyměnitelné nástroje pro ruční nástroje a nářadí, též poháněné motorem, nebo pro obráběcí stroje (například na lisování, ražení, děrování, řezání vnějších nebo vnitřních závitů, vrtání, vyvrtávání, protahování, frézování, soustružení nebo šroubování), včetně příslušenství pro tažení nebo protažování

Poplatky k zaplacení:

Předpis	Typ	Základ	Sazba	Částka [Kč]
R2261/98 (C103)	A00	259 600,00 Kč	2,700 %	7 010,00
Z0235/04 (P305)	B00	266 610,00 Kč	21,00 %	55 988,10
				Celkem: 62 998,10

Zdroj: Celní správa ČR, 2021, zpracováno autorkou

Společnost GZ Media má daňovou povinnost ke dni 5. 4. 2021 ve výši 55 988,10 Kč. Tuto daňovou povinnost přizná v elektronickém daňovém přiznání za měsíc duben. V případě použití tohoto plnění pro svou ekonomickou činnost bude mít nárok na odpočet v odpovídající výši.

Obrázek č. 16: Daňové přiznání za nákup součástky do stroje z Velké Británie po brexitu bez prokázání preferenčního původu zboží

I. Zdanitelná plnění				
	sazba	ř.	Základ daně	Daň na výstupu
<u>Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (?)</u>	základní	1		
	snížená	2		
<u>Pořízení zboží z jiného členského státu (§ 16; §17 odst. 6 písm. e); § 19 odst. 3/§ 19 odst. 6) (?)</u>	základní	3		
	snížená	4		
<u>Přijetí služby s místem plnění podle § 9 odst. 1 od osoby registrované k dani v jiném členském státě (?)</u>	základní	5		
	snížená	6		
<u>Dovoz zboží (§ 23) (?)</u>	základní	7	266 610	55 988
	snížená	8		
<u>Pořízení nového dopravního prostředku (§ 19 odst. 4/§ 19 odst. 6) (?)</u>		9		
<u>Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) - odběratel zboží nebo příjemce služeb (?)</u>	základní	10		
	snížená	11		
<u>Ostatní zdanitelná plnění, u kterých je povinnost přiznat daň při jejich přijetí (§ 108) (?)</u>	základní	12		
	snížená	13		

Zdroj: Generální finanční ředitelství, 2021, zpracováno autorkou

4.6 Třístranný obchod před 1. 1. 2021

Třístranný obchod je dle § 17 Zákona č. 235/2004 Sb. definován jako obchod uzavřený třemi osobami registrovanými k dani ve třech různých členských státech. (Marková, 2021, s. 130).

Pro třístranný obchod musí být splněny následující podmínky:

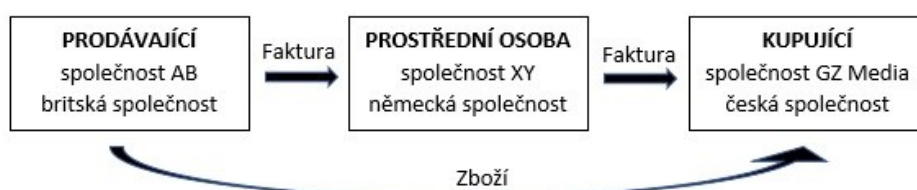
- Zboží musí jít přímo ze země prodávajícího do země kupujícího,
- přepravu musí zajistit prodávající nebo prostřední osoba,
- všechny tři strany musí být registrovány ve třech různých státech, přičemž prostřední osoba nesmí být registrována k dani v zemi kupující osoby (Marková, 2021, s. 130).

Zadání: Za všech výše splněných podmínek probíhá třístranný obchod, kdy si německá společnost XY objednala zboží od britské společnosti AB a následně jej dopravila společnosti GZ Media. Zboží bylo přepraveno z Velké Británie do ČR dne 5. 12. 2020. Fakturu vystavila společnost AB společnosti XY dne 8. 12. 2020, a to ve výši 8 000 GBP.

Německá společnost XY poté vystavila fakturu společnosti GZ Media dne 13. 12. 2020, ve výši 9 500 EUR.

Schéma třístranného obchodu tedy vypadá následovně:

Obrázek č. 17: Třístranný obchod v rámci EU

Zdroj: vlastní zpracování, 2021

Řešení z pohledu prodávajícího: Britská společnost AB přepraví zboží přímo kupujícímu, tedy společnosti GZ Media, a zároveň vystaví daňový doklad prostřední osobě, tedy německé společnosti XY ve výši 8 000 GBP. Pro společnost AB se jedná o transakci osvobozenou od daně, DPH tedy bude pro společnost AB nulové.

Řešení z pohledu prostřední osoby: Německá společnost XY přepočítá fakturovanou částku dle aktuálního kurzu ke dni vystavení daňového dokladu, tedy k 8. 12. 2020 (za předpokladu aktuálního kurzu 1,16 GBP/EUR).

Přepočet měny: $8\,000 * 1,16 = 9\,280$ EUR

Tuto transakci musí uvést ve svém daňovém přiznání za měsíc prosinec do kolonky „Zjednodušený postup při dodání zboží formou třístranného obchodu prostřední osobou“. Zároveň ale vystaví daňový doklad společnosti GZ Media ve výši 9 500 EUR a tuto transakci musí taktéž zanést do daňového přiznání. Vzhledem k tomu, že zboží nepřekročilo německé hranice, nemusí německá společnost XY vykazovat tyto transakce v Intrastatu.

Řešení z pohledu kupujícího: Společnost GZ Media má povinnost přiznat daň ke dni uskutečnění zdanitelného plnění, tedy k 13. 12. 2020. Fakturovanou částku ve výši 9 500 EUR přepočítá platným kurzem ČNB na Kč (za předpokladu aktuálního kurzu 25,60 Kč/EUR). Daňová sazba činí 21 %.

Přepočet měny: $9\,500 * 25,60 = 243\,200$ Kč

Výpočet daně: $243\,200 * 0,21 = 51\,072$ Kč

Společnost GZ Media přizná výši daně ve svém daňovém přiznání za měsíc prosinec. V případě, že toto plnění použije pro svou ekonomickou činnost, bude mít nárok na odpočet v odpovídající výši.

Obrázek č. 18: Daňové přiznání kupujícího při třístranném obchodě

I. Zdanitelná plnění				
	sazba	ř.	Základ daně	Daň na výstupu
Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (?)	základní	1		
	snižená	2		
Pořízení zboží z jiného členského státu (§ 16, §17 odst. 6 písm. e); § 19 odst. 3/§ 19 odst. 6) (?)	základní	3	243 200	51 072
	snižená	4		
Přijetí služby s místem plnění podle § 9 odst. 1 od osoby registrované k dani v jiném členském státě (?)	základní	5		
	snižená	6		
Dovoz zboží (§ 23) (?)	základní	7		
	snižená	8		
Pořízení nového dopravního prostředku (§ 19 odst. 4/§ 19 odst. 6) (?)		9		
Režim ořenesení daňové povinnosti (§ 92a) - odběratel zboží nebo příjemce služeb (?)	základní	10		
	snižená	11		
Ostatní zdanitelná plnění, u kterých je povinnost přiznat daň při jejich přijetí (§ 108) (?)	základní	12		
	snižená	13		

Zdroj: Generální finanční ředitelství, 2021, zpracováno autorkou

4.7 Třístranný obchod po 1. 1. 2021

Za předpokladu stejného zadání již nebude možný postup zjednodušeného třístranného obchodu, pokud britská společnost AB nebude registrována v některé zemi EU (kromě Německa a ČR), a to z toho důvodu, že britská společnost AB (prodávající) již není členem EU. Obchod se tedy bude řídit podmínkami z titulu dovoz ze třetí země. Společnost GZ Media bude mít daňovou povinnost a v případě neprokázání preferenčního původu zboží bude muset odvést příslušné clo.

5 Závěry a doporučení

Následující kapitola má za cíl shrnout problematiku dopadů brexitu na českou ekonomiku z hlediska jednotlivých kapitol. V první řadě bude shrnut celý proces brexitu, následně jeho dopady. Poté dojde ke shrnutí dopadů brexitu z celního a daňového hlediska na společnost GZ Media a její obchody s britskými společnostmi.

5.1 Shrnutí brexitu

Velká Británie setrvala v EU celkem 47 let. Už od vstupu do tehdejšího EHS se země stavěla k integračním procesům skepticky, její představou byla nezávislost. Tomu také odpovídají dvě referenda, která se od vstupu do EU konala. V druhém, a zároveň posledním referendu si občané Velké Británie vybrali vystoupení z EU. Od června 2016, kdy referendum proběhlo, probíhalo několikaleté neúspěšné vyjednávání, které nakonec trvalo až do 24. 12. 2020, tedy těsně do konce přechodného období, kdy nakonec byla oběma stranami podepsána Dohoda o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím. V případě, že by k dohodě nedošlo, hrozil tzv. tvrdý brexit neboli brexit bez dohody, kterého se všichni obávali vzhledem k další spolupráci s Velkou Británií. Tvrdý brexit by zásadně ovlivnil nejen obchodní spolupráci, ale i pohyb osob. V době od referenda až po podepsání dohody se na postu premiéra země vystřídal celkem tři osoby, David Cameron, který referendum vyhlásil a těsně po jeho výsledcích odstoupil, dále Theresa Mayová, která se neúspěšně snažila o sjednání výstupové dohody, a Boris Johnson, kterému se nakonec podařilo dohodu vyjednat. Za oficiální den výstupu Velké Británie z EU lze považovat datum 31. 1. 2020, do konce roku ještě ovšem trvalo výše zmíněné přechodné období.

5.2 Shrnutí dopadů brexitu na českou ekonomiku

Na začátku kapitoly dopadů brexitu na českou ekonomiku byla z dat ČSÚ provedena analýza obchodní spolupráce ČR a Velké Británie. Z analýzy vyplynulo, že je Velká Británie pro ČR velmi významným obchodním partnerem, především z pohledu exportu. Právě z hlediska exportu Velká Británie zaujímá v posledních letech 4.-6. místo v podílu na celkovém exportu ČR. Tato významnost může také souviset s možnými významnými ekonomickými dopady na české firmy. Dovoz z Velké Británie již pro Českou republiku nepředstavuje tak významnou položku jako vývoz, i přesto je ale Velká Británie pro ČR důležitým dovozním partnerem.

Z hlediska daní se brexit dotkne přímých i nepřímých daní. U přímých daní pak konkrétně tím způsobem, že z hlediska daně z příjmů fyzických osob přijdou britští daňoví rezidenti pracující v ČR o možnost uplatnění některých odečitatelných položek a slev na dani z příjmů. Nebudou si např. moci snížit svůj daňový základ o dary nebo uplatnit slevu na vyživované dítě či na manžela/manželku. Z hlediska daně z příjmů právnických osob dojde k několika změnám, např. že podíly na zisku vyplacené z ČR do Velké Británie budou vždy předmětem 5% nebo 15% srážkové daně. Při platbách úroků či licenčních poplatků již nebude možné využít osvobození dle směrnice EU. Dále již nebude za některých podmínek možné využívat speciálních daňových režimů, při poskytnutí daru britskému rezidentovi nebude jeho hodnota představovat položku snižující základ daně a při platbách od českého rezidenta britskému rezidentovi, bude mít český rezident povinnost zajistit daň.

Z hlediska DPH se stala Velká Británie pro ČR třetí zemí, DPH již tedy nepodléhá pravidlům pro intrakomunitární dodávky zboží. Nově tedy bude nezbytné zboží propustit do celního režimu. V případě obchodu se zbožím mezi EU a Severním Irskem, se ovšem bude i nadále obchod považovat za intrakomunitární dodávky.

Z celního hlediska lze dopady brexitu shrnout tak, že přestože jsou zavedeny kontroly na hranicích, za určitých podmínek lze uplatnit nulová cla a poplatky. Tyto podmínky jsou následující:

- Zboží musí mít prokázaný preferenční původ v EU/Velké Británii, zároveň musí být tato skutečnost zdokumentována předepsaným způsobem,
- pro vyřízení celních náležitostí při dovozu i vývozu zboží je potřeba mít tzv. číslo EU EORI i GB EORI (evropské i britské identifikační číslo),
- při dovozu a vývozu do/z Velké Británie je nutnost deklarovat dokumenty VDD nebo JSD,
- z hlediska certifikace zboží je potřeba si zajistit UKCA, britský ekvivalent evropské certifikace CE.

Zároveň se již obchodní výměny s Velkou Británií se nebudou vykazovat v systému Intrastat.

Z hlediska dopadů brexitu na českou politiku vůči EU byly nastíněny tři možné scénáře, a to posílení vazeb na evropské jádro, posílení vztahů v rámci Visegrádu nebo czexit,

příčemž nejpravděpodobnějším scénářem se jeví právě posílení vazeb s evropským jádrem. Vystoupení ČR z EU lze považovat za černý scénář. V souvislosti s budoucností EU byla vydána tzv. Bílá kniha o budoucnosti Evropy, která obsahuje možné scénáře toho, jakým směrem by se mohla EU ubírat až do roku 2025. Scénářů bylo definováno celkem 5: Pokračování v dosavadní praxi, Pouze jednotný trh, Státy, které chtějí, dělají více, Dělat méně, zato efektivněji a Dělat mnohem více společně.

5.3 Shrnutí dopadů brexitu na společnost GZ Media a stanovení závěrů

V praktické části bylo na konkrétních případových studiích ukázáno, jakým způsobem probíhaly obchody s britskými společnostmi před brexitem, a jak tyto obchody brexit ovlivnil z pohledu DPH a cla. Případové studie byly simulovány na společnosti GZ Media, významném českém podniku zabývajícím se především výrobou gramofonových desek.

První část případových studií byla věnována prodejem zboží do Velké Británie. Z hlediska DPH se mění titul z „dodání zboží do jiného členského státu“ na „vývoz zboží“. V případě, kdy byla Velká Británie ještě členem EU, stačila k osvobození od DPH faktura za dopravu, kamionový nákladní list nebo dodací list a zboží nepodléhalo celnímu řízení, mohlo tedy mezi státy svobodně putovat za podmínky vykazání v Intrastatu. V daňovém přiznání se tato transakce zapisovala do řádku č. 20.

V případě vývozu zboží do Velké Británie po 1. 1. 2021 již proces prodeje podléhá celnímu řízení. Oproti předchozímu případu se proces liší především zvýšenými administrativními požadavky, z jejichž nedodržení plyne vyměření cla. Pro uskutečnění vývozu bez celních poplatků je potřeba mít EU EORI i GB EORI (evropské i britské identifikační číslo), zboží musí mít prokázaný preferenční původ, musí být vyplněn VDD doklad a musí být zajištěna certifikace zboží UKCA. Podmínkou z hlediska osvobození od DPH je, že přepravu musí hradit prodávající nebo kupující a kupující nesmí mít sídlo ani provozovnu v ČR. Oproti předchozímu případu se vývoz v daňovém přiznání zapisuje do řádku č. 22.

U vývozu zboží do Velké Británie po 1. 1. 2021 byly představeny dvě situace, a to případ, kdy společnost GZ Media prokázala preferenční původ zboží a případ, kdy tak neučinila.

Postup výpočtu u těchto příkladů se liší v tom, že v druhém případě bylo vyměřeno clo a navýšily se tak náklady o 18 000 Kč.

Druhá část případových studií byla věnována nákupům z Velké Británie. Z hlediska DPH se mění titul z „pořízení zboží z jiného členského státu“ na titul „dovoz zboží“. Zde platí, že je příjemce zboží povinen priznat daň, má zde ale nárok na odpočet při dodržení podmínky, že pořízené zboží použije k ekonomickým účelům. V případě, kdy společnost nakupovala z Velké Británie před brexitem platilo, že zboží nepodléhalo celnímu řízení, mohlo tedy mezi státy svobodně putovat za podmínky vykázání v Intrastatu. V daňovém přiznání se tato transakce zapisovala do řádku č. 3.

Proces dovozu zboží z Velké Británie po 1. 1. 2021 již opět podléhá celnímu řízení. Oproti předchozímu případu se proces liší především zvýšenými administrativními požadavky. Pro uskutečnění dovozu bez celních poplatků je potřeba mít EU EORI i GB EORI (evropské i britské identifikační číslo), zboží musí mít opět prokázaný preferenční původ a musí být vyplněn JSD doklad. Zároveň je při dovozu stejně jako v předchozím případě vyměřeno DPH, u kterého ovšem vzniká nárok na odpočet v případě, že je pořízené zboží určeno k ekonomickým účelům společnosti. V tomto případě se dovoz v daňovém přiznání zapisuje do řádku č. 7.

Dále byly opět představeny dvě situace při dovozu zboží z Velké Británie po 1. 1. 2021, a to situace, kdy dodavatel prokázal preferenční původ zboží a situace, kdy tak neučinil. V druhém případě bylo vyměřeno clo, kterým by se navýšily náklady o 7 010 Kč.

V rámci případových studií byl také představen režim přenesení daňové povinnosti neboli reverse charge. Z hlediska prodeje lze oproti běžnému režimu spatřit jen ten rozdíl, že je na faktuře uvedeno, že „daň odvede zákazník“, a dále, že je částka zobrazena v jiném řádku v daňovém přiznání, a to z toho důvodu, že je zboží od daně v případě reverse charge i běžném režimu osvobozeno. U nákupů je již rozdíl mezi běžným režimem a reverse charge patrný. Na přijaté faktuře je opět uvedeno, že „daň odvede zákazník“. V první fázi dochází k samovyměření DPH, čímž společnost přizná povinnost zaplatit daň. V druhé fázi pak dochází k vyměření stejné výše, čímž dochází k nároku na odpočet DPH. Liší se tak i postup vyplnění daňového přiznání. Účtování reverse charge z pohledu odběratele je v tomto případě specifické.

Ve třetí části aplikace dopadů brexitu byl porovnáván třístranný obchod před a po brexitu. Vzhledem k tomu, že důležitou podmínkou pro třístranný obchod je, že musí být všichni účastníci registrováni v některé zemi EU, nelze již po brexitu třístranný obchod s Velkou Británií aplikovat (pokud není registrována v některé zemi EU). Tyto obchody se tedy nově budou řídit podmínkami z titulu dovoz ze třetí země.

Závěrem tedy lze konstatovat, že pro společnost GZ Media má brexit významné důsledky z administrativního hlediska vzhledem k počtu uskutečněných obchodů s britskými společnostmi, kdy je společnost zatížena celními záležitostmi, které předtím nemusela řešit. V případě nedodržení stanovených postupů ohledně dodání potřebných dokumentací budou zakázky podléhat celním poplatkům.

Závěr

Předložená diplomová práce se zabývala velmi aktuálním tématem dopadů brexitu z českého pohledu. Hlavním cílem této práce bylo aplikovat dopady brexitu na konkrétní podnikatelský subjekt pomocí několika případových studií. Hlavní cíl se podařilo naplnit pomocí případových studií zaměřených na obchod s Velkou Británií a jejich porovnáním před brexitem a po brexitu. Mezi dílčí cíle práce pak patřilo vymezení pojmu Brexit a problematiky dopadů brexitu na českou ekonomiku z teoretického hlediska, dále představení zvoleného podnikatelského subjektu a shrnutí dané problematiky včetně formulace závěrů.

Předložená diplomová práce je složena celkem z pěti částí. Z teoretického hlediska byla práce rozdělena na část vymezení brexitu a dopadů na českou ekonomiku. Do části vymezení brexitu byla zahrnuta historie působení Velké Británie v EU. Dále se tato část zabývala referendem o členství Velké Británie v EU a jeho souvislostmi. Byly definovány možné scénáře brexitu a dále se tato část práce věnovala vyjednávání o vystoupení Velké Británie z EU – článkem 50 Smlouvy o Evropské unii, rozvodovou dohodou a následnou Dohodou o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím. Tím byl splněn první dílčí cíl.

Část práce zaměřená na dopady brexitu na českou ekonomiku nejprve analyzovala obchodní spolupráci České republiky s Velkou Británií, kde bylo zjištěno, jak důležitým obchodním partnerem je Velká Británie pro ČR a jak významným způsobem může brexit ovlivnit další obchodní vztahy a ekonomiku ČR jako takovou. Dále se již tato část práce zabývala daňovými dopady brexitu, a to z pohledu přímých a nepřímých daní. Byly definovány dopady na daň z příjmů fyzických a právnických osob. Z hlediska nepřímých daní byl proveden souhrn změn týkajících se DPH. Z celního pohledu byly vymezeny změny týkající se administrativy, podmínek pro obchod mezi Velkou Británií a EU, vybírání cla a poplatků a kontrol na hranicích. V poslední části této kapitoly byly nastíněny možné scénáře dalšího vývoje z hlediska české politiky vůči EU, jejíž součástí bylo i představení Bílé knihy o budoucnosti Evropy, která definuje pět možných scénářů, kterým směrem by se mohla EU ubírat do roku 2025. Za možné scénáře dalšího vývoje ČR s ohledem na EU je považováno posílení vazeb na evropské jádro, posílení vztahů v rámci Visegrádu nebo černý scénář: následování Velké Británie tzv. czexitem.

Ve třetí části práce byl představen vybraný podnikatelský subjekt, společnost GZ Media, a. s. Součástí této kapitoly byl stručný popis portfolia výrobků společnosti a přehled největších zákazníků. Stěžejní částí této kapitoly byly informace o obchodech uzavřených s britskými zákazníky společnosti.

V praktické části práce byly aplikovány teoretické poznatky do praktických souvislostí pomocí případových studií. Tyto studie byly zaměřeny na obchod společnosti GZ Media s Velkou Británií, přičemž byly rozděleny do dvou částí – obchod s Velkou Británií před a po brexitu. Případové studie byly zaměřeny na DPH a celní náležitosti související s uskutečňováním obchodů. Konkrétně se případové studie zaměřovaly na vývoz zboží do Velké Británie v běžném režimu i režimu reverse charge, dovoz zboží z Velké Británie v běžném režimu i režimu reverse charge a třístranný obchod.

Za obsah poslední části práce lze považovat komplexní shrnutí problematiky dopadů brexitu na českou ekonomiku.

Pár měsíců po oficiálním vystoupení Velké Británie z EU se všemi patřičnými náležitostmi ještě nelze stanovovat přesné závěry ohledně dopadů na ekonomiky jednotlivých zemí EU. Nicméně z předběžných statistik a prediktivních modelů lze usoudit, že brexit ovlivní nejen jednotlivé státy EU, ale i EU jako takovou. Obecně lze tedy očekávat, že vzhledem k důležitosti Velké Británie jako obchodního partnera ČR, jak bylo analyzováno v kapitole č. 2.1, dopady brexitu na českou ekonomiku budou – ať už v menším nebo větším měřítku.

Brexit byl pro mnoho lidí velkým šokem. Autorka si myslí, že celý proces brexitu byl unáhlený a většina obyvatel Velké Británie nedomyslela jeho důsledky. Lze říci, že Velká Británie měla během svého členství v EU dojednáno mnoho výhod, o které nyní přišla, a že výhody členství EU převyšovaly nevýhody.

Velké Británie vzhledem ke své ekonomické síle nejspíš brexitem zásadně ovlivněna nebude, nicméně i zde lze spatřovat riziko odlivu společností a kapitálu, jak ostatně bylo zmíněno v textu výše.

Z hlediska pohybu osob se brexit dotkne občanů Velké Británie i EU významným způsobem, přestože si to dle autorčina názoru spousta lidí vzhledem k současné situaci zatím neuvědomuje. V tomto ohledu může brexit způsobit mimo jiné i tzv. odliv mozků a levné pracovní síly.

Vzhledem k provedeným případovým studiím lze konstatovat, že z finančního hlediska nebude mít brexit pro firmy velké důsledky, pokud budou dodrženy stanovené podmínky týkající se potřebné dokumentace. V případě, že nebude požadovaná dokumentace kompletní, musí obchodníci počítat s celními poplatky. Nicméně z časového hlediska se jedná o významný dopad. V konkrétním případě u společnosti GZ Media, a. s., pro kterou je Velká Británie významným obchodním partnerem, a která odešla do Velké Británie průměrně 1 400 zásilek zboží měsíčně, se jedná o velkou administrativní zátěž.

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Srovnání vybraných podmínek sjednaných Dohodou o obchodu a spolupráci.....	20
Tabulka č. 2: Přehled vývozu z ČR do Velké Británie v letech 2015-2019.....	24
Tabulka č. 3: Přehled dovozu z Velké Británie do ČR v letech 2015-2019.....	25
Tabulka č. 4: Přínosy a náklady jednotné měny	34
Tabulka č. 5: Tržby dle země dodání v letech 2017-2020 (v mil. Kč).....	40
Tabulka č. 6: Doprava zboží do Velké Británie v období 1. 1. – 31. 10. 2020.....	42
Tabulka č. 7: Zaučtování reverse charge z pohledu odběratele.....	50

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Znázornění výsledků referenda o členství Velké Británie v EU.....	12
Obrázek č. 2: Časová osa událostí od referenda k uzavření dohody.....	22
Obrázek č. 3: Logo společnosti GZ Media, a. s.....	38
Obrázek č. 4: Vybrané nabízené produkty společnosti GZ Media, a. s.....	39
Obrázek č. 5: Podíl vývozu do jednotlivých zemí na tržbách v roce 2020.....	41
Obrázek č. 6: Podíl jednotlivých druhů zboží vyvážených do Velké Británie v r. 2020.....	41
Obrázek č. 7: Podíl jednotlivých britských zákazníků na tržbách v roce 2020.....	42
Obrázek č. 8: Daňové přiznání za prodej zboží do Velké Británie před brexitem.....	44
Obrázek č. 9: Daňové přiznání za prodej zboží do Velké Británie po brexitu.....	46
Obrázek č. 10: Výpočet cla při prodeji do Velké Británie bez prokázaného preferenčního původu dle aplikace TARIC CZ.....	47
Obrázek č. 11: Daňové přiznání za nákup součástky do stroje z Velké Británie před brexitem.....	48
Obrázek č. 12: Daňové přiznání k nákupu součástky do stroje z Velké Británie v režimu reverse charge – samovyměření.....	49
Obrázek č. 13: Daňové přiznání k nákupu součástky do stroje z Velké Británie v režimu reverse charge – nárok na odpočet DPH.....	49
Obrázek č. 14: Daňové přiznání za nákup součástky do stroje z Velké Británie po brexitu s prokázaným preferenčním původem zboží.....	51
Obrázek č. 15: Výpočet cla při nákupu z Velké Británie bez prokázaného preferenčního původu dle aplikace TARIC CZ.....	52
Obrázek č. 16: Daňové přiznání za nákup součástky do stroje z Velké Británie po brexitu bez prokázaného preferenčního původu zboží.....	53
Obrázek č. 17: Třístranný obchod v rámci EU.....	54
Obrázek č. 18: Daňové přiznání kupujícího při třístranném obchodě.....	55

Seznam použitých zkratk

ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHS	Evropské hospodářské společenství
ESUO	Evropské společenství uhlí a oceli
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu
EU	Evropská unie
JČS	Jiný členský stát
JSD	Jednotný správní doklad
MSP	Malé a střední podniky
TARIC	Integrovaný celní sazebník
VB	Velká Británie
VDD	Vývozní doprovodný doklad
WTO	Světová obchodní organizace

Seznam použité literatury

Monografické publikace:

- Adam, R. G. (2020). *Brexit. Causes and consequences*. Cham, Švýcarsko: Springer.
- Armstrong, K. A. (2017). *Brexit time. Leaving the EU – Why, How and When?* Padstow, Velká Británie: TJ International Ltd.
- Břicháček, T. (2020). *Unie ve stínu Brexitu*. Praha, Česko: Institut Václava Klause.
- Čellár, M. (2017). *Evropská unie na rozcestí: výzvy a rizika*. České Budějovice, Česko: Vysoká škola evropských a regionálních studií.
- Fronc, J. (2019). Referendum v dějinách Spojeného království. In J. Wintr et al., *Brexit v zrcadle ústavního práva*. (s. 19-32). Praha, Česko: Leges.
- Gallagher, M., & Uleri, P. V. (1996). *Referendum Experience in Europe*. Londýn, Velká Británie: Macmillan Press Ltd.
- Hodač, J., Lacina, L., & Strejček, P. (2014). *Evropské křižovatky*. Brno, Česko: Barrister & Principal.
- Charter, D. (2017). *What has the EU ever done for us? How the European Union changed Britain – what to keep and what to scrap*. Londýn, Velká Británie: Biteback Publishing Ltd.
- Jurek, P. (2012). Velká Británie a evropská integrace. In P. Hlaváček et al., *Zahraniční politika a strategie Velké Británie ve 20. století*. (s. 93-108). Brno, Česko: Václav Klemm.
- Kirchick, J. (2018). *Konec Evropy. Diktátoři, demagogové a doba temna před námi*. Praha, Česko: Argo, Dokořán.
- Kohajda, M., Sejkora, T., Šmejkal, V., & kol. (2018). *Financial system of the European Union after Brexit*. Passau, Německo: rw&w Science & New Media.
- Kovář, M. (2016). Brexit. Nejen „bitva o Británii“, ale i o Evropu. In M. Bárta et al., *Na rozhraní. Krize a proměny současného světa*. (s. 88-101). Praha, Česko: Vyšehrad.
- Kovář, M. (2020). *Brexit. Drama psané přes průliv*. Praha, Česko: Havlíček Brain Team.

Malý, J. (2016). Brexit: Historie, současný stav a výhled do budoucna. In: Souhrnná publikace z vědeckopopularizačního semináře Brno, 11. listopadu 2016., *Brexit, imigrace, finanční rizika: zvládne EU své krize?* Praha, Česko: Newton College.

Marek, J. (2019). *Drama zvané Brexit*. Praha, Česko: Radioservis.

Marková, H. (2021). *Daňové zákony 2021: úplná znění platná k 1. 1. 2021*. (32. vyd.). Praha, Česko: Grada.

Pána, L., & kol. (2015). *Integrovaná Evropa současnosti a budoucnosti – reflexe třiceti let od podpisu Schengenské úmluvy*. České Budějovice, Česko: Vysoká škola evropských a regionálních studií.

Remigi, E., & Martin, V. (2021). *In limbo: brexitová svědectví občanů Evropské unie ve Velké Británii*. Praha, Česko: Novela bohemia.

Rožňák, P. (2015). *Mechanismy fungování Evropské unie: In quorum gratiam?* Ostrava, Česko: Key.

Suksi, M. (1993). *Bringing In the People. A Comparison of Constitutional Forms and Practices of the Referendum*. Dordrecht, Nizozemsko: Martinus Nijhoff Publishers.

Sychra, Z. (2017). *Dopady Brexitu na českou politiku vůči Evropské unii*. Praha, Česko: Fridrich-Ebert Stiftung.

Šmejkal, V., & kol. (2018). *Evropská unie po Brexitu. Právně-institucionální budoucnost evropské integrace*. Praha, Česko: Wolters Kluwer.

Taylor, G. (2017). *Understanding Brexit. Why Britain voted to leave the European Union*. Bingley, Velká Británie: Emerald.

Legislativa:

Doporučení Komise č. 2003/361/ES, o definici mikropodniků, malých a středních podniků. V platném znění.

Odborné články v časopisu:

Menon, A., & Fowler, B. (2016). Hard or Soft? The Politics of Brexit. *National Institute Economic Review*, (238), 4-12. Dostupné z https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/002795011623800110?casa_token=DMx

[s1_Ix2e0AAAAA%3ATL-f6o_EgOemfRHCFPqqRD7fTrS4cgT5BvO3kwSHLc0Y_IP8LyZzwfBZ4odK4Jkyx1HDbS-hlCVohA](#)

Nazarczuk, J. M, Umiński, S., & Márquez-Ramos, L. (2020). Vulnerability To the Consequences of Brexit: Evidence For Polish And Spanish Regions. *Ekonomie a management, E+M*, 23(1), 34-49. doi: <https://dx.doi.org/10.15240/tul/001/2020-1-003>

Internetové zdroje:

BBC (2018). *Hard Brexit. Soft Brexit. No Deal. What does Brexit mean?* Dostupné 22. 2. 2021 z <https://www.bbc.com/news/av/uk-politics-44971523>

Calmio consulting (2020). *Obchod s Velkou Británií v roce 2021*. Dostupné 4. 4. 2021 z <https://www.calmio.eu/novinky/obchod-s-velkou-britanii-v-roce-2021/>

Celní správa ČR (2021). *Informace o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku z Evropské unie*. Dostupné 3. 4. 2021 z <https://www.celnisprava.cz/cz/Stranky/Informace-o-vystoupen%03%ad-spojen%03%a9ho-kr%03%a1lovstv%03%ad-velk%03%a9-brit%03%a1nie-a-severn%03%adho-irska-z-evropsk%03%a9-unie-.aspx>

Celní správa ČR (2021). *Taric CZ*. Dostupné 25. 4. 2021 z <https://www.celnisprava.cz/cz/aplikace/Stranky/taric-cz.aspx>

Czech international (n.d.a). *JSD*. Dostupné 5. 4. 2021 z <https://www.czechint.cz/jsd/>

Czech international (n.d.b). *VDD*. Dostupné 5. 4. 2021 z <https://www.czechint.cz/vdd/>

CzechTrade (2021). *Co znamená brexit v praxi? Přinášíme odpovědi na nejčastější otázky podnikatelů*. Dostupné 27. 4. 2021 z <https://www.businessinfo.cz/clanky/co-znamená-brexit-v-praxi-prinasime-odpovedi-na-nejcastejsi-otazky-ceskych-podnikatelu/>

Česká národní banka (2021). *Globální ekonomický výhled – duben 2021*. Dostupné 2. 5. 2021 z https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/menova-politika/.galleries/gev/gev_2021/gev_2021_04.pdf

Česká televize (2016). *Historické rozhodnutí: Pro brexit hlasovalo 51,9 procenta Britů, proti 48,1*. Dostupné 13. 3. 2021 z <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/1826735-historicke-rozhodnuti-pro-brexit-hlasovalo-519-procenta-britu-proti-481>

Český statistický úřad (2019). *Zahraniční obchod ČR – roční údaje – 2018: Pořadí států podle výše vývozu a dovozu*. Dostupné 15. 4. 2021 z <https://www.czso.cz/documents/10180/90861605/2410151907.pdf/76a744e8-94db-4ef4-a623-5a3df7cd7408?version=1.0>

Český statistický úřad (2020a). *Zahraniční obchod ČR se zbožím – roční údaje – 2019: Zahraniční obchod se zbožím podle CZ-CPA se Spojeným královstvím*. Dostupné 15. 4. 2021 z <https://www.czso.cz/documents/10180/131086531/2420082021.pdf/22156086-aa99-46ee-84b7-dbc8353c750e?version=1.1>

Český statistický úřad (2020b). *Zahraniční obchod ČR se zbožím – roční údaje – 2019: Zahraniční obchod se zbožím podle teritoriálního hlediska*. Dostupné 15. 4. 2021 z <https://www.czso.cz/documents/10180/131086531/2420082002.pdf/9efb5f03-17a6-43ba-969c-2539c349e144?version=1.1>

Deloitte (2019). *Brexit. Analýza dopadů odchodu Velké Británie z EU*. Dostupné 2. 4. 2021 z https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/cz/Documents/deloitte-analytics/Deloitte_BREXIT_unor_2019.pdf

Deloitte (2021). *Brexit: Celní a DPH dopady*. Dostupné 5. 4. 2021 z <https://www.dreport.cz/blog/brexit-celni-a-dph-dopady/>

Eprávo (2018). *Podstata a podmínky třístranného obchodu z hlediska DPH*. Dostupné 30. 3. 2021 z <https://www.epravo.cz/top/clanky/podstata-a-podminky-tristranneho-obchodu-z-hlediska-dph-108449.html>

Euractiv (2020). *Brexit: Od osudného referenda až po vyjednané dohody*. Dostupné 30. 3. 2021 z <https://euractiv.cz/section/brexit/linksdossier/brexit-od-osudneho-referenda-az-po-vyjednane-dohody/>

Evropská komise (n.d). *Komise předkládá bílou knihu o budoucnosti Evropy: Cesty jednoty pro EU s 27 členy*. Dostupné 2. 4. 2021 z https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/future-europe-0/white-paper-future-europe-avenues-unity-eu-27_cs

Evropská komise (2017). *Článek 50 Smlouvy o Evropské unii – Časté dotazy*. Dostupné 4. 4. 2021 z https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/MEMO_17_648

Evropská komise (2020). *Otázky a odpovědi: Dohoda o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím*. Dostupné 2. 4. 2021 z https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/qanda_20_2532

Evropská komise (2021). *EU-UK Trade and Cooperation Agreement*. Dostupné 3. 4. 2021 z https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/brexit_files/info_site/6_pager_final.pdf

Evropská unie (n.d.). *Cl*. Dostupné 3. 4. 2021 z https://eur-lex.europa.eu/summary/chapter/customs.html?root_default=SUM_1_CODED%3D12&locale=cs

Evropský parlament (2017). *Článek 50: Jak se bude rozhodovat o budoucnosti EU a UK*. Dostupné 4. 4. 2021 z <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/eu-affairs/20170324STO68408/clanek-50-vysvetleni-postupu-k-brexitu>

Evropský parlament (2021). *Parlament schválil Dohodu o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím*. Dostupné 1. 5. 2021 z <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/priorities/brexit-dusledky-britskeho-referenda/20210423IPR02772/parlament-schvalil-dohodu-o-obchodu-a-spolupraci-mezi-eu-a-spojenym-kralovstvim>

Fakturoid (2021). *Zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS)*. Dostupné 30. 3. 2021 z <https://www.fakturoid.cz/podpora/ucetnictvi/moss>

Finance (2019). *Nemáte vlastní skladovací prostory? Zkuste využít konsignačního skladu*. Dostupné 30. 3. 2021 z <https://www.finance.cz/518649-konsignacni-sklad/>

Finanční správa (2015). *DPH – zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS)*. Dostupné 30. 3. 2021 z <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/placeni-dani/jak-spravne-zaplatit-dan/2015/dph-zvlastni-rezim-jednoho-spravniho-mista-5921>

Fio banka (2020). *Co přesně znamenají termíny „hard“, „soft“ a „no-deal“ brexit a jaký je mezi nimi rozdíl?* Dostupné 15. 3. 2021 z <https://www.fio.cz/zpravodajstvi/odborne-clanky/233564-co-presne-znamenaji-terminy-hard-soft-a-no-deal-brexit-a-jaky-je-mezi-nimi-rozdil>

Forbes (2016). *EY Podnikatelem roku je Čech, který přiměl svět znovu poslouchat gramofon*. Dostupné 26. 2. 2021 z <https://forbes.cz/ey-podnikatelem-roku-je-cech-ktery-primel-svet-znovu-poslouchat-gramofon/>

Forbes (2021). *Nejbohatší Češi 2020*. Dostupné 26. 2. 2021 z <https://forbes.cz/nejbohatsi-cesi-2020/detail/zdenek-pelc/>

Generální finanční ředitelství (2021). *Přiznání k dani z přidané hodnoty platné od 1. 1. 2011*. Dostupné 1. 5. 2021 z https://adisepo.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_epo/epo2/form/form_uvod.faces?CPodani=EUXMkH4dzHGkmfPfXLeqvaE0&nov=1

GZ Media (2019). *O nás*. Dostupné 28. 2. 2021 z <http://www.gzmedia.com/cs-CZ/O-nas.aspx>

GZ Vinyl (2020). *O nás. Shrnutí*. Dostupné 28. 2. 2021 z <http://www.gzvinyl.com/O-nas/Shrnuti.aspx>

Hospodářské noviny (2016). *Jak Unie přistoupí k vyjednávání podmínek brexitu?* Dostupné 4. 4. 2021 z <https://ihned.cz/c1-65541600-jak-unie-pristoupi-k-vyjednavani-podminek-brexitu>

Intrastat (2021). *Intrastat 2021 a vykazování obchodu mezi EU a Spojeným královstvím*. Dostupné 4. 4. 2021 z <https://www.intrastat.cz/novinky-84-intrastat-2021-a-vykazovani-obchodu-mezi-eu-a-spojenym-kralovstvim>

Kalousová, O. (2021). *Brexit: Celní a DPH dopady*. Dostupné 4. 4. 2021 z <https://www.dreport.cz/blog/brexit-celni-a-dph-dopady/>

KPMG (2019). „Quick fixes“ přinesou v roce 2020 významné změny. Dostupné 30. 3. 2021 z <https://danovky.cz/cs/quick-fixes-prinesou-v-roce-2020-vyznamne-zmeny>

KPMG (2020). *Dopady brexitu v roce 2021 z pohledu daní z příjmů*. Dostupné 5. 4. 2021 z <https://danovky.cz/cs/dopady-brexitu-v-roce-2021-z-pohledu-dani-z-prijmu>

Lord Ashcroft Polls (2016). *How the United Kingdom voted on Thursday... and why*. Dostupné 20. 2. 2021 z <https://lordashcroftpolls.com/2016/06/how-the-united-kingdom-voted-and-why/>

Ministerstvo spravedlnosti České republiky (2021). *Or.justice.cz*. Dostupné 15. 1. 2021 z <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=78453>

Statista (2019). *Which way did you vote in the Brexit referendum?* Dostupné 23. 2. 2021 z <https://www.statista.com/statistics/518395/brexit-votes-by-social-class/>

Úřad vlády ČR (2020a). *Brexit a export: Informace o nových obchodních pravidlech*. Dostupné 3. 3. 2021 z https://www.brexitinfo.cz/cs_cz/brexit-a-export-informace-o-novych-obchodnich-pravidlech-s-velkou-britanii/

Úřad vlády ČR (2020b). *Co je brexit?* Dostupné 30. 1. 2021 z https://www.brexitinfo.cz/cs_cz/vystoupeni-velke-britanie-z-eu/

Úřad vlády ČR (2021). *Dohoda o obchodu a spolupráci*. Dostupné 22. 3. 2021 z https://www.brexitinfo.cz/cs_cz/dohoda-o-obchodu-a-spolupraci/

Vláda ČR (2018). *Co je to „brexit“?* Dostupné 2. 4. 2021 z <https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/brexit/casto-kladene-dotazy-167933/>

Vysoké školy (2021). *Erasmus v Británii po brexitu: Co čeká stávající studenti a jak to bude s výjezdy v budoucnu?* Dostupné 3. 4. 2021 z <https://www.vysokeskoly.cz/clanek/erasmus-v-britanii-po-brexitu-co-ceka-stavajici-studenty-a-jak-to-bude-s-vyjezdy-v-budoucnu>

Ostatní zdroje:

GZ Media, a. s. (2020). *Brexit: Řešení GZ Media pro hladké pokračování obchodní spolupráce s britskými zákazníky*. Interní dokument podniku GZ Media, a. s. se sídlem v Loděnici.

IFS (2021). *Interní systém společnosti GZ Media, a. s. se sídlem v Loděnici*.

Štěrba, M. (n.d.). *Úvodní slovo zaměstnancům společnosti GZ Media, a. s.* Interní dokument podniku GZ Media, a. s. se sídlem v Loděnici.

Seznam příloh

Příloha A: Vývozní doprovodný doklad (VDD)

Příloha B: Jednotný správní doklad (JSD) – výtisk pro zemi odeslání/vývozu

Příloha C: Jednotný správní doklad (JSD) - výtisk pro statistiku země odeslání/vývozu

Příloha D: Jednotný správní doklad (JSD) – výtisk pro odesílatele/vývozce

Příloha B

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ - EXP-JSD/BEZP					1 PROHLÁŠENÍ		A CELNÍ ÚŘAD ODESLÁNÍ/VÝVOZU	
Výtisk pro zemi odeslání / vývozu	1	2 Odesílatel/ Vývozce	č.		3 Tiskopisy	4 Ložné listy		
	5 Položky	6 Nákl. kusy celkem	7 Referenční číslo					
	8 Příjemce	č.		Číslo závěry (S28)				
	14 Deklarant/ Zástupce	č.		15 Kód způsobu platby přepravního (S29)	16 Kód z.odesl./vývozu	17 Kód země určení		
	Kódy země/zemí na trase (S13)				a	b	a	
	18 Pozn. zn. a st. přísl. dopravního prostředku při odjezdu	19 Kont.	20 Dodací podmínky					
	21 Pozn. zn. a st. přísl. aktivního dopravního prostředku překračujícího hranici	22 Měna a celková fakturovaná částka		23 Směnný kurz	24 Druh obchodu			
	25 Druh dopravy	26 Druh dopravy						
	na hranici	ve vnitrozemí						
	29 Vstupní celní úřad	30 Umístění zboží						
31 Nákladové kusy a popis zboží	Značky a čísla – Č. kontejneru – Počet a druh				32 Poř. č. pol.	33 Zbožový kód		
					34 Kód země původu	35 Hrubá hmotnost (kg)		
					a	b		
					37 R E Z I M	38 Čistá hmotnost (kg)		
					40 Souhrnné prohlášení/ Předchozí doklad			
					41 Doplnkové měrné jednotky	Číslo závěry (S28)		
44 Zvláštní známky/ Předložené doklady/ Osvědčení a povolení					Kód z. z.			
					48 Statistická hodnota			
47 Výpočet poplatků	Druh	Základ pro výměření poplatku	Sazba	Částka	ZP	48 Odklad platby		49 Označení skladu
					B ÚČETNÍ ÚDAJE			
					Celkem:			
50 Hlavní povinný					č.			
zastoupen					Podpis:			
Místo a datum								
KONTROLA VÝSTUPNÍM CELNÍM ÚŘADEM (K)					Razítko:			
Datum příchodu:								
Kontrola celních závěr:								
Poznámky:								
E KONTROLA CELNÍM ÚŘADEM ODESLÁNÍ/ VÝVOZU					Razítko:			
Výsledek:					54 Místo a datum			
Připojené závěry: Počet:					Podpis a jméno deklaranta/ zástupce			
Označení:								
Lhůta (poslední den):								
Podpis:								

Příloha C

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ - EXP-JSD/BEZP					A CELNÍ ÚŘAD ODESLÁNÍ / VÝVOZU	
2	2 Odesílatel/ Vývozce	č.	1 PROHLÁŠENÍ		Kód DZO (S32)	
	3 Tiskopisy		4 Ložné listy		5 Položky	
	6 Nákl. kusy celkem		7 Referenční číslo		8 Příjemce	
	14 Deklarant/ Zástupce		č.		Číslo závěry (S28)	
	18 Pozn. zn. a st. přísl. dopravního prostředku při odjezdu		19 Kont.		20 Dodací podmínky	
	21 Pozn. zn. a st. přísl. aktivního dopravního prostředku překračujícího hranici		22 Mělna a celková fakturovaná částka		23 Směnný kurz	
	24 Druh obchodu		25 Druh dopravy		26 Druh dopravy	
	na hranici		ve vnitrozemí		29 Vstupní celní řád	
	30 Umístění zboží		31 Nákladové kusy a popis zboží		32 Poř. č. pol.	
	33 Zbožový kód		34 Kód země původu		35 Hrubá hmotnost (kg)	
37 R E Ž I M		38 Čistá hmotnost (kg)		40 Souhrnné prohlášení/ Předchozí doklad		
41 Doplnkové měrné jednotky		42 Číslo závěry (S28)		43 Kód z. z.		
44 Zvláštní záznamy/ Předložené doklady/ Osvědčení a povolení		45 Statistická hodnota		46		
47 Výpočet poplatků		Druh		Základ pro vyměření poplatku		
Sazba		Částka		ZP		
48 Odklad platby		49 Označení skladu		B ÚČETNÍ ÚDAJE		
Celkem:		50 Hlavní povinný		č.		
zastoupen		Místo a datum		Podpis:		
KONTROLA VÝSTUPNÍM CELNÍM ÚŘADEM (K)		Datum příchodu:		Razítko:		
Kontrola celních závěr:		Poznámky:		E KONTROLA CELNÍM ÚŘADEM ODESLÁNÍ/ VÝVOZU		
Výsledek:		Připojené závěry; Počet:		Razítko:		
Označení:		Lhůta (poslední den):		54 Místo a datum		
Podpis:		Podpis a jméno deklaranta/ zástupce				

Příloha D

EVROPSKÉ SPOLEČENSTVÍ - EXP-JSD/BEZP					A CELNÍ ÚŘAD ODESLÁNÍ/VÝVOZU	
Výtisk pro odesílatele / vývozce	3 2 Odesílatel/ Vývozce č.				1 PROHLÁŠENÍ	
					Kód DZO (S32)	
					3 Tiskopisy	
					4 Ložné listy	
					5 Položky	
					6 Nákl. kusy celkem	
					7 Referenční číslo	
	8 Příjemce č.				Číslo závěry (S28)	
	14 Deklarant/ Zástupce č.				Kód způsobu platby přepravného (S29)	
					15 Kód z.odesl./vývozu	
				17 Kód země určení		
				Kódy země/zemí na trase (S13)		
18 Pozn. zn. a st. přísl. dopravního prostředku při odjezdu				19 Kont.		
				20 Dodací podmínky		
21 Pozn. zn. a st. přísl. aktivního dopravního prostředku překračujícího hranici				22 Měna a celková fakturovaná částka		
				23 Směrný kurz		
				24 Druh obchodu		
25 Druh dopravy				26 Druh dopravy		
na hranici				ve vnitrozemí		
3 29 Výstupní celní úřad				30 Umístění zboží		
31 Nákladové kusy a popis zboží				32 Poř. č. pol.		
				33 Zbožový kód		
				34 Kód země původu		
				35 Hrubá hmotnost (kg)		
				37 R E Ž I M		
				38 Čistá hmotnost (kg)		
				40 Souhrnné prohlášení/ Předchozí doklad		
				41 Doplnkové měrné jednotky		
				Číslo závěry (S28)		
44 Zvláštní záznamy/ Předložené doklady/ Osvědčení a povolení				Kód z. z.		
				46 Statistická hodnota		
47 Výpočet poplatků				48 Odklad platby		
Druh				49 Označení skladu		
Základ pro vyměření poplatku						
Sazba						
Částka						
ZP						
Celkem:						
50 Hlavní povinný č.				Podpis:		
zastoupen						
Místo a datum						
KONTROLA VÝSTUPNÍM CELNÍM ÚŘADEM (K)				Razítko:		
Datum příchodu:						
Kontrola celních závěr:						
Poznámky:						
E KONTROLA CELNÍM ÚŘADEM ODESLÁNÍ/ VÝVOZU				Razítko:		
Výsledek:				54 Místo a datum		
Připojené závěry: Počet:						
Označení:						
Lhůta (poslední den):						
Podpis:				Podpis a jméno deklaranta/ zástupce		

Abstrakt

Ulíková, P. (2021). *Brexit a ekonomické důsledky z českého pohledu* (Diplomová práce). Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: brexit, dopady brexitu, DPH, clo.

Předložená diplomová práce se zabývá problematikou dopadů brexitu na českou ekonomiku. Hlavním cílem této práce je vymezit dopady brexitu na konkrétním českém podnikatelském subjektu obchodujícím s britskými společnostmi, a to z daňového a celního hlediska. Práce je rozdělena na pět částí. První část vymezuje brexit z teoretického hlediska a s tím spojené souvislosti. Ve druhé části práce dochází k teoretickému vymezení dopadů brexitu na českou ekonomiku z několika hledisek. Podstatou třetí části práce je představení společnosti GZ Media, a. s. Za praktickou část práce lze považovat čtvrtou kapitolu, kde jsou aplikovány teoretické poznatky do praktických souvislostí pomocí případových studií. Tyto studie jsou zaměřeny na komparaci vývozu a dovozu zboží společnosti GZ Media do Velké Británie před a po brexitu. Poslední část práce obsahuje shrnutí problematiky dopadů Brexitu na českou ekonomiku a stanovení závěrů.

Abstract

Ulíková, P. (2021). *Brexit and economic implications from the Czech perspective* (Master's Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics.

Key words: Brexit, Brexit implications, VAT, customs.

This master's thesis deals with the issue of the impacts of Brexit on the Czech economy. The main goal of this work is to define the impacts of Brexit on a specific Czech business entity trading with British companies, from a tax and customs point of view. The work is divided into five parts. The first part defines Brexit from a theoretical point of view and the related context. In the second part of the work, there is a theoretical definition of the impacts of Brexit on the Czech economy from several perspectives. The third part of the work introduces the company called GZ media, a. s. The fourth part can be considered as the practical one, where theoretical knowledge is applied to practical contexts using case studies. These studies are focused on the comparison of exports and imports of goods from GZ Media company to Great Britain before and after Brexit. The final part of the work contains a summary of the issues of Brexit's impacts on the Czech economy and final conclusions.